

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 34C/137/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7105233644
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7105233644.41

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Lýdiou Nemešovou v právnom spore žalobkyne: F., nar. X.X.XXXX., trvale bytom Z., zastúpená JUDr. Radko Timkanič, advokát so sídlom Jakobyho 19, 040 01 Košice, proti žalovanej: Univerzitná nemocnica - Nemocnica svätého Michala, a.s., si sídlom Satinského I.7770/1, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 44 570 783, zastúpená Vojčík & Partners, s.r.o., so sídlom Rázusova 28, 040 01 Košice, IČO: 36 866 563, v spore o náhradu škody na zdraví, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 410,78 Eur titulom bolestného a sumu 2.688,72 Eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 587,70 Eur titulom náhrady inej škody do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

IV. Žalobkyňi priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žalovaná je povinná zaplatiť trovy štátu vo výške 1.121,84 Eur na účet Okresného súdu Košice I do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalovaná je povinná zaplatiť súdny poplatok z podanej žaloby vo výške 184,- Eur na účet Okresného súdu Košice I do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 9.12.2005 žiadala súd, aby zaviazal právnu predchodkyňu žalovanej (Letecká vojenská nemocnica, a.s. so sídlom Murgašova 1, 048 86 Košice, IČO: 36 601 578) k povinnosti zaplatiť jej 2.017.732,- Sk (66.976,43 Eur). Zároveň žiadala súd, aby jej priznal náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnila žalobkyňa najmä tými skutočnosťami, že pre bolesti v oblasti šíje, medzi lopatkami a bolesti hlavy bola dňa 2.12.2003 na odbornom vyšetrení v neurologickej ambulancii právnej predchodkyne žalovanej. Na základe odporúčania neurológa bola vyšetrená v internej ambulancii, kde ošetrojúci lekár konštatoval vysoký tlak a odporučil hospitalizáciu za účelom komplexného vyšetrenia. V čase od 9.12.2003 do 12.12.2003 bola hospitalizovaná na internom oddelení právnej predchodkyne žalovanej, pričom mala absolvovať 24-hodinové meranie tlaku, meranie pri záťaži na stacionárnom bicykli. Vzhľadom na spomenuté problémy s chrbticou, dňa 11.12.2003 jej službukonajúca sestra pichla

injekciu proti bolesti (ALMIRAL) do sedacieho svalu. Už pri vpichu injekcie cítila nepríjemné štípanie, po vytiahnutí ihly spozorovala na jej konci kvapku krvi. Okamžite po vytiahnutí ihly cítila v okolí miesta vpichu „mravenčenie“, ťpnutie, pálenie a v krátkom okamihu jej strpala celá ľavá noha a na mieste vpichu injekcie sa objavila veľká podliatina. Zdravotná sestra zavolała telefonicky ošetrujúcu lekárku, ktorá odporučila ľadový obklad a masťný obklad, čo sestra následne aplikovala. Nasledujúci deň boli prerušené ďalšie vyšetrenia, nakoľko nemohla stúpiť na ľavú nohu, v oblasti vpichu injekcie sa jej vytvorila modrá podliatina o veľkosti dlane, celú nohu mala meravú, na dotyk nič necítila. Následne bola odoslaná na kožnú ambulanciu a po predpísaní liekov bola dňa 12.12.2003 prepustená do ambulantnej starostlivosti. Navštívila obvodnú lekárku, ktorá ju na základe odporúčania z prepúšťacej správy uznala naďalej práceneschopnou s tým, že postihnuté miesto jej odporúčala ošetrovať podľa rady lekára. Práceneschopnosť ukončila dňa 23.12.2003, avšak už 26.12.2003 sa cítila veľmi zle, celé postihnuté miesto jej sčervenalo, bránilo jej to v sedení, navyše mala zvýšenú teplotu, ťažké dýchanie sprevádzané suchým kašľom. Dňa 29.12.2003 navštívila z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu chirurgickú ambulanciu žalovanej, kde bola ošetrovaná, bol jej prevedený preplach a drenáž. Chirurgickú ambulanciu navštívila opakovane v dňoch 30.12.2003 - 2.1.2004. V noci z 29.12.2003 na 30.12.2003 mala kolapsový stav s krátkou stratou vedomia, ktorý sa opakoval pri návšteve chirurgickej ambulancie. Následne v dňoch 6.1.2004 - 20.1.2004 bola hospitalizovaná na Klinike úrazovej chirurgie Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach, kde podstúpila dve operácie, a to dňa 9.1.2004 (revisio, necrectomia, drain) a dňa 14.1.2004 (necrectomia, satura secundaria). V dôsledku vyššie uvedených zdravotných problémov bola jej rodina počas vianočných sviatkov v roku 2003 poznamenaná jej zlým zdravotným stavom, ako manželka a matka troch detí nebola schopná vykonávať základné práce v rámci potrieb jej rodiny, t.j. nakupovať, variť a napokon ani v pohode so svojimi najbližšími stráviť sviatočnú atmosféru. Poškodenie zdravia zasiahlo aj do jej profesijného života, nakoľko mala v úmysle od 1.1.2004 zmeniť zamestnanie, ktoré napokon zmenila až od 1.3.2004, avšak následky poškodenia zdravia sa prejavili už na druhý mesiac po jej nástupe do nového zamestnania. Súčasne mala problémy s vykonaním skúšok na Právnickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, ktoré napokon musela absolvovať dodatočne, v náhradných termínoch. Dlhé obdobie, viac ako pol roka, nemohla vôbec vykonávať domáce práce - vysávať, umývať podlahu, nakoľko sa nedokázala predkloniť. Ani v súčasnosti nezvládne realizovať napr. väčší nákup z dôvodu bolesti pri chôdzi aj pri menšej záťaži. Aj po takmer dvoch rokoch nemôže sedieť dlhšie na jednom mieste, čo jej sťažuje cestovanie. Obáva sa o svoju ďalšiu existenciu z dôvodu, že jej zdravotné problémy ani po čase neustúpili, naopak jej zdravotný stav sa zhoršuje, čo vyústilo do psychických problémov. Nezanedbateľnou je aj estetická stránka, poškodenie zdravia vážne poznačilo aj jej intímny život, veľké problémy má s výberom vhodného oblečenia a obuvi. Má za to, že medzi zdravotnou starostlivosťou poskytnutou jej zo strany právnej predchodkyne žalovanej a poškodením jej zdravia, teda vzniknutou škodou, je príčinná súvislosť. Za účelom ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bol dňa 19.9.2005 vystavený posudok, ktorý vypracoval MUDr. Q., lekár Kliniky úrazovej chirurgie Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach. V uvedenom posudku jej bolo priznaných 96,25 bodu za bolestné a 225 bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia. Odškodnenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v čase vzniku škody u nej upravovala vyhláška č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov. Podľa ust. § 7 ods. 1 citovanej vyhlášky odškodnenie z a bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60,- Sk za jeden bod. Podľa ust. § 7 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240.000.- Sk; z tohto odškodnenia za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72.000.- Sk. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2. S ohľadom na okolnosti prípadu a následky poškodenia na jej zdraví ako aj s poukazom na vyššie citované právne normy, považuje náhradu za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 2.000 000,- Sk (66.387,84 Eur), čo predstavuje 103,76 - násobok sumy zodpovedajúcej bodovému ohodnoteniu podľa uvedeného posudku a náhradu účelných nákladov spojených s liečením vo výške 17.732,- Sk (588,60 Eur). Listom zo dňa 28.11.2005 sa obrátila na právnu predchodkyňu žalovanej s návrhom na riešenie jej nároku na náhradu škody - bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a náhrady účelných nákladov spojených s liečením mimosúdnou cestou, avšak bezúspešne.

3. Právna predchodkyňa žalovanej vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 19.6.2006 uviedla, že žalobkyňa bola hospitalizovaná na internom oddelení LVN Košice od 9.12.2003 do 12.12.2003 pre podozrenie na ischemickú chorobu srdca, za účelom podrobného kardiologického vyšetrenia. Pre

bolesti krčnej a hrudnej chrbtice bol žalobkyňi ordinovaný liek Almira inj. (diclofenac) zo skupiny analgetík a nesteroidných antiflogistík v dávke 1 amp. 75 mg. vnútro svalovo. Dňa 11.12.2003, pri dodržaní štandardných aseptických zásad a všetkých zásad pre vnútro svalovú aplikáciu lieku, bola u žalobkyňi zaznamenaná lokálna reakcia po podaní lieku s bolestivosťou a začervenaním veľkosti dlane. Žalobkyňi bol preto ordinovaný Dithiaden 1 tbl. a lokálna Burrowova masť. Ihneď bolo pozastavené ďalšie aplikovanie Almira inj. pre podozrenie, že žalobkyňa je alergická (precitlivená) na podávaný liek. Žalobkyňa pri prijatí v alerg. anamnéze uviedla, že má alergiu na Diazepam - iné lieky neuviedla. Pri večernej vizite, z dôvodu zväčšenia lokálneho rozsahu reakcie na podaný liek, bol pacientke na potlačenie tejto reakcie ordinovaný Hydrocortison 100 mg intravenózne. Žalobkyňa však ordinovaný liečbu odmietla. Dňa 12.12.2003 bola žalobkyňa konziliárne vyšetrená na kožnej ambulancii a jej stav bol hodnotený ako „rozsiahly hematóm na ľavom gluteu po aplikácii Almira inj. s reg. toxickou reakciou“. Žalobkyňi bol ordinovaný Dithiaden 3x1. tab., lokálne Belogent masť 2x denne, masáže Hiruloid masťou 2x denne. Kontrola bola odporúčaná na nasledujúci týždeň a na žiadosť žalobkyne bola dňa 12.12.2003 prepustená z hospitalizácie. Z dôvodu regionálnej toxickéj reakcie žalobkyne na podaný liek Almira inj. bola spísaná „Správa o nežiaducom účinku lieku“ a táto bola v súlade so štandardným postupom v takýchto prípadoch odoslaná na ŠÚKL, Centrum pre sledovanie nežiaducich účinkov, Kvetná 11, Bratislava. Žalobkyňa v žalobe bez uvedenia konkrétnych a nespochybniteľných skutočností tvrdí, že medzi zdravotnou starostlivosťou jej poskytovanou z jej strany a poškodením jej zdravia, teda vzniknutou škodou, je príčinná súvislosť. Ďalej uvádza, že podľa ust. § 421a Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa pri plnení záväzku použili. Má za to, že škoda, ktorá vznikla nebola spôsobená okolnosťami, ktoré mali pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré boli použité pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a že medzi vzniknutou škodou a medzi poskytovanou zdravotnou starostlivosťou nie je príčinná súvislosť a nenesie zodpovednosť za poškodenie zdravia žalobkyne. Má za to, že škoda, ktorá vznikla žalobkyňi bola spôsobená nepredvídateľnou toxickou reakciou na podaný liek Almira inj..

4. Žalobkyňa sa v podaní zo dňa 18.9.2006 vyjadrila k stanovisku právnej predchodkyne žalovanej a uviedla, že právna predchodkyňa žalovanej nepopiera, že jej vznikla škoda v súvislosti s podaním lieku Almira injekčným spôsobom. Zodpovednosť za vznik škody však právna predchodkyňa žalovanej odmieta s poukazom, že u nej došlo k nepredvídateľnej regionálnej toxickéj reakcii na podaný liek, resp. že škoda ktorá jej vznikla nebola spôsobená okolnosťami, ktoré mali pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré boli použité pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo strany právnej predchodkyne žalovanej. Má za to, že zodpovednosť právnej predchodkyne žalovanej za škodu podľa ust. § 421a Občianskeho zákonníka je objektívna, pričom ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť, kde zákon nepripúšťa žiaden liberačný dôvod. Vyplýva to z druhej vety odseku 1 uvedeného ustanovenia, podľa ktorej tejto zodpovednosti sa zodpovednostný subjekt nemôže zbaviť. Subjektom zodpovednosti podľa ust. § 421a Občianskeho zákonníka je každý, kto plní určitý záväzok, pri plnení ktorého boli použité určité prístroje alebo iné veci (v tomto prípade podanie lieku Almira injekčným spôsobom), pokiaľ škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa použili. Z hľadiska vzniku tejto absolútnej objektívnej zodpovednosti sa vyžaduje, aby existovala príčinná súvislosť medzi použitím určitých prístrojov alebo iných vecí pri plnení záväzku, najmä medzi okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré boli použité pri plnení záväzku, a škodou, ktorá bola týmito okolnosťami spôsobená. V ustanovení ods. 2 je výslovne upravené, konkrétne na ktoré služby treba odsek 1 aplikovať. Ide o zdravotnícke, sociálne, veterinárne a iné biologické služby, pri poskytovaní ktorých sa často používajú rôzne prístroje a veci. Zodpovednostný subjekt, právna predchodkyňa žalovanej, v tomto prípade zodpovedná za škodu podľa ust. §421a Občianskeho zákonníka, nakoľko injekčné podanie lieku vyvolalo účinok, ku ktorému všeobecne nedochádza (podľa tvrdenia právnej predchodkyne žalovanej „nepredvídateľná regionálna toxická reakcia“).

5. Na výzvu súdu žalobkyňa podaním zo dňa 16.1.2007 špecifikovala svoje nároky uplatnené žalobou tak, že titulom bolestného žiada, aby jej súd priznal náhradu vo výške 400. 000,- Sk (13.277,57 Eur) a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia náhradu vo výške 1.600 000,- Sk (53.110,27 Eur) a náhradu účelných nákladov spojených s liečením vo výške 17.732,- Sk (588,60 Eur). Ďalej uviedla, že v posudku zo dňa 19.9.2005 jej bolo priznaných 96,25 bodu za bolestné a 225 bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia. Pri sume 60,- Sk za jeden bol v súlade s ust. § 7 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov zakladá bodové ohodnotenie bolestného nároku na náhradu vo výške 5.775,- Sk (191,70 Eur). Požaduje teda 69,26 násobné zvýšenie náhrady bolestného. Za sťaženie spoločenského uplatnenia jej bolo v posudku

priznaných 225 bodov, čo v súlade s citovaným ustanovením vyhlášky č. 32/1965 Zb. predstavuje sumu 13.500,- Sk (448,12 Eur). Titulom sťaženia spoločenského uplatnenia teda požaduje 118,52 násobné zvýšenie. Zároveň s podaním predložila špecifikáciu účelných nákladov spojených s liečením vo výške 17.732,- Sk (588,60 Eur), dňa 12.12 uhradila poplatok - LVN, kožné, 20,- Sk, dňa 12.12 uhradila Dithiaden, Belogent, Hirudoid vo výške 196,50 Sk, dňa 29.12 uhradila poplatok - LVN, chirurgia vo výške 20,- Sk, dňa 30.12. uhradila Augmentin, Tramal vo výške 263,- Sk, dňa 1.1. uhradila MUDr. I. sumu 20,- Sk, dňa 3.1. uhradila poplatok KÚCH vo výške 20,- Sk, dňa 5.1. uhradila Amoksiklav, Ansilan vo výške 161,- Sk, dňa 20.1. uhradila Traumeel S - na odporúčanie lekára vo výške 199,-Sk, dňa 20.1 uhradila Megacéčko - na lepšie hojenie rany vo výške 250,- Sk, dňa 20.1 uhradila nemocnici poplatok za pobyt vo výške 700,- Sk, dňa 20.1 uhradila vitamín E vo výške 120, Sk, dňa 20.1 uhradila Imunoglukán na podporu imunity vo výške 170,- Sk, dňa 27.1 uhradila poštovné vo veci žiadosti o odklad skúšok 27,- Sk, dňa 6.2 uhradila Ansilan vo výške 223,- Sk, dňa 9.2. uhradila poplatok LVN kožné 20,- Sk, dňa 12.2. uhradila poplatok - LVN neurológia 20,- Sk, dňa 12.2. uhradila Dorsiflex vo výške 39,50,- Sk, dňa 25.2. uhradila Hypnogen, Ludiomil, Diazepam vo výške 185,50,- Sk, dňa 8.3. uhradila Ludiomil vo výške 117,- Sk, dňa 31.3. uhradila Ludiomil vo výške 40,- Sk, dňa 22.4. uhradila Algifen vo výške 40,- Sk, dňa 22.4. uhradila Hirudoid, Algifen vo výške 299,50 Sk, dňa 29.4 uhradila Ludiomil vo výške 191,- Sk, dňa 10.5 uhradila Voltaren vo výške 51,-Sk, dňa 20.8 uhradila Yellon vo výške 47,- Sk, dňa 25.8 uhradila MUDr. G. v súvislosti s rehabilitáciou sumu 20,-Sk, dňa 25.8. uhradila Lioton, Yellon vo výške 370,- Sk, dňa 2.9. uhradila Nemocnici Šaca za rehabilitáciu sumu 20,- Sk, dňa 7.9. uhradila Xeragel vo výške 930,50 Sk, dňa 13.9 uhradila Ibalgin, Yellon vo výške 298,- Sk, dňa 26.10 uhradila Novalgin, Fastum gel vo výške 116,50,- Sk, 25.2 strata na zárobku 11 636,- Sk, dňa 25.7 uhradila Fastum gel Diclofenac vo výške 300,- Sk, dňa 23.8. uhradila poplatok za bodové ohodnotenie FN LP vo výške 400,- Sk, dňa 26.9 uhradila poplatok za EMG 20,- Sk.

6. Podaním zo dňa 4.3.2008 žalobkyňa požiadala súd o nariadenie znaleckého dokazovania, ktorý by určil, či poskytnutie zdravotnej starostlivosti zo strany právnej predchodkyne žalovanej bolo v súlade s poznatkami lekárskej vedy a inými biomedicínskymi vedami dostupnými v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti, či zo strany právnej predchodkyne žalovanej boli včas vykonané také postupy vyšetrenia zdravotného stavu, liečby a ošetrovania, ktoré zodpovedali povahe a rozsahu poškodenia jej zdravia alebo či pri týchto liečebných postupoch sa vyskytli nedostatky, či už z nedbanlivosti, stupňa odbornosti alebo z prevádzkových dôvodov, ak pri vyšetrení zdravotného stavu, ošetrovaní a liečbe boli zistené nedostatky, aké škodlivé následky u nej spôsobili, či postup zo strany právnej predchodkyne žalovanej pri podaní lieku Almiraal injekčným spôsobom bol štandardný, či je medzi postupom právnej predchodkyne žalovanej pri podaní lieku Almiraal injekčným spôsobom a jej poškodením zdravia príčinná súvislosť, aké obmedzenia jej vznikli z medicínskeho hľadiska pre výkon pracovných činností, ďalej pre výkon osobných, domácich, kultúrnych, športových, rodinných, spoločenských činností a pod., stanoviť prognózu vývoja jej zdravotného stavu do budúcnosti, či je resp. bude závislá na ďalšej liečbe, vrátane medikamentózne, vyjadriť sa, či u nej došlo následkom poškodenia zdravia k zhoršeniu kvality jej života.

7. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania v spore rozsudkom zo dňa 22.11.2017 vydaným pod č.k. 34C/137/2005 - 473 uložil právnej predchodkyne žalovanej (Letecká vojenská nemocnica a.s.) povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1.800,11 Eur titulom bolestného a sumu 2.789,78 Eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I. rozsudku), povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 587,70 Eur titulom náhrady inej škody do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok II. rozsudku), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III. rozsudku), žalobkyňi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok IV. rozsudku), uložil právnej predchodkyne žalovanej povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 1.121,84 Eur na účet Okresného súdu Košice I do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok V. rozsudku) a povinnosť zaplatiť súdny poplatok z podanej žaloby vo výške 258,50 Eur na účet Okresného súdu Košice I do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok VI. rozsudku).

8. Proti uvedenému rozsudku podala právna predchodkyňa žalovanej v zákonnej lehote odvolanie proti výrokom I., II., IV., V. a VI. rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/,d/,f/ a h/ Civilného sporového poriadku, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že

žalobu zamietne a žalovanej prizná náhradu trov konania vo výške 100 %, resp., aby rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Na základe podaného odvolania súd druhej inštancie uznesením zo dňa 27.2.2019 vydaným pod č.k. 6Co/72/2018 - 561 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku III., ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Okresný súd uznesením zo dňa 25.11.2019 vydaným pod č.k. 34C/137/2005 - 656 rozhodol o pokračovaní v spore na strane žalovanej s právnym nástupcom žalovanej Univerzitná nemocnica - Nemocnica svätého Michala, a.s. z dôvodu zániku žalovanej Letecká vojenská nemocnica a.s., ktorá skutočnosť bola v spore preukázaná Výpismi z Obchodného registra. Uznesenie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.11.2019.

11. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, výsluchom svedkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a znaleckým dokazovaním a na základe týchto dôkazných prostriedkov aj v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu zistil nasledovné:

12. Za účelom ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bol žalobkyni vystavený posudok dňa 19.9.2005, vypracovaný MUDr. Q. lekárom Kliniky úrazovej chirurgie Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach a MUDr. Y., zástupcom prednostu kliniky. V uvedenom posudku bolo žalobkyni priznaných spolu 96,25 bodu titulom bolestného a 225 bodov titulom sťaženia spoločenského uplatnenia.

13. Z výpovede žalobkyne vyplynulo, že z dôvodu jej pretrvávajúcich problémov s chrbticou od roku 2001 bola riešená v neurologickej ambulancii. Pre bolesť v oblasti šije, medzi lopatkami a pre bolesti hlavy bola dňa 2.12.2003 na odbornom vyšetrení v neurologickej ambulancii právnej predchodkyne žalovanej. Na základe odporúčania neurológa bola vyšetrená v internej ambulancii. Pri vyšetrení ošetrojúci lekár konštatoval vysoký krvný tlak a odporučil hospitalizáciu za účelom jej komplexného vyšetrenia. Preto dňa 9.12.2003 nastúpila na interné oddelenie právnej predchodkyne žalovanej za účelom odborného vyšetrenia. Dňa 10.12.2003 jej na základe odporúčania neurológa bola pichnutá proti bolesti injekcia Almira do sedacieho svalu. Dňa 11.12.2003 jej sestrička opätovne aplikovala injekciu Almira, avšak hneď po jej aplikácii pociťovala v mieste vpichu injekcie nepríjemné štipanie, trpnutie. Ležala na posteli, pričom sestrička jej miesto vpichu ošetrila vatovým tampónikom. Okamžite po vytiahnutí ihly cítila v mieste vpichu mravenčenie, trpnutie, pálenie a v krátkom okamihu jej stúpila celá ľavá noha, pričom dve pacientky, ktoré boli s ňou na izbe si všimli zmeny na jej ľavej nohe a upozornili ju na skutočnosť, že v mieste vpichu injekcie sa objavila veľká podliatina veľkosti dlane. Preto zišla z postele, nohu si ani necítila. Išla okolo steny, ktorej sa pridržiavala z dôvodu bolesti, na dennú izbu sestier s úmyslom požiadať o pomoc. Sestrička, ktorá jej pichla injekciu zavolať službukonajúcu lekárku a tá jej telefonicky oznámila, že má miesto vpichu ošetrovať obkladmi. Okolo steny opätovne prišla na izbu, kde jej sestrička dala obklad na nohu, avšak pálenie a horúčava neprestávali. Poobede ju navštívilo niekoľko lekárov, ktorí sledovali miesto vpichu. Po prvýkrát pociťovala strach, lebo lekári nič nepovedali, len jeden lekár krútil hlavou, že také niečo ešte nevidel. Následne sestrička prišla aj s injekciou, až dodatočne sa dozvedela z lekárskeho záznamu, že išlo o Hydrocortison, avšak odmietla jeho aplikáciu zo zásady, že jej injekcia predtým spôsobila tieto problémy. Nikto ju však neinformoval, akú injekciu jej idú aplikovať. Sestrička jej len oznámila, že jej pichnú injekciu. Preto požiadala sestričku, že nech radšej jej podajú tabletku ako aplikujú injekciu. V noci na 11.12.2003 noha bola meravá, mala problémy ležať, nohu vôbec necítila. Preto aj 12.12.2003 všetky plánované úkony, ktoré mala na internom oddelení absolvovať, boli zrušené, pretože nemohla urobiť plánované testy na stacionárnom bicykli. Bola odoslaná na kožnú ambulanciu právnej predchodkyne žalovanej, kde jej lekárka naordinovala tabletky a to Dithiaden, Belogent masť a Hirudoid masť, ktoré si mala aplikovať až po prepustení z nemocnice. Bola prepustená 12.12.2003 do ambulantnej starostlivosti, avšak poukazuje na to, že som si nemohla na postihnuté miesto aplikovať masť, nakoľko sa nedali natierať na nohu z dôvodu bolesti. Keď sa rany dotkla alebo silnejšie zatlačila prišlo jej zle a mala závraty. Bola vypísaná až do 23.12.2003, kedy bola pracovná neschopnosť ukončená, avšak postihnuté miesto počas sviatkov tmavlo, nemohla vykonávať bežné veci, mala závraty, horúčky, miesto tvrdlo a vytvorila sa dokonca akási chrasta, ktorá akoby chcela odpadnúť. V noci z 29.12.2003 na 30.12.2003 mala kolapsový stav s krátkou stratou vedomia, a preto navštívila chirurgické oddelenie právnej predchodkyne žalovanej a potom každý deň až do 2.1.2004, kde jej miesto opichovali a zapuzdrovali a ošetrovali drenážou. Dňa 2.1.2004 stratila opätovne vedomie, a preto išla

na chirurgické oddelenie právnej predchodkyne žalovanej, kde jej opätovne vykonávali ten istý úkon, vyšetrili ju na cukor a poslali na interné oddelenie. Celé doobedie tak preležala na posteli pri chirurgickej ambulancii, kde sa kolapsové stavby opakovali. Preto spozornela a odišla na Klinikum úrazovej chirurgie L. Pasteura na Rastislavovu ulicu v Košiciach, kde nastúpila na hospitalizáciu dňa 6.1.2004. MUDr. K., ošetrojúci lekár sa snažil riešiť situáciu tým, že jej opichal inkriminované miesto a dňa 9.1.2004 absolvovala prvú operáciu a dňa 14.1.2004 ďalšiu. Prepustená z nemocnice bola 20.1.2004 a potom som išla len na vybratie stehov. V dôsledku všetkých týchto zdravotných problémov a z dôvodu jej zlého zdravotného stavu nebola schopná vykonávať žiadne základné práce v rámci rodiny, teda nakupovať, variť a prežívať sviatočnú atmosféru v roku 2003. Poškodenie zdravia zasiahlo aj do jej profesionálneho a súkromného života, nakoľko v tom čase žila s priateľom, ale vzhľadom na jej zdravotné problémy a na to, že sa nevideli pol roka, ich vzťah bol zničený, a jej život sa tak uberal úplne iným smerom, ako si naplánovala. Pomohol jej len bývalý manžel, ktorý sa jej ujal, a na ktorého bola odkázaná počas liečby. Do dnešného dňa pociťuje stavy menejcennosti, nakoľko počas jej problémov mala postihnuté miesta vždy obviazané obväzmi, ktoré musela mať aj počas pobytu mimo domova. Študovala vtedy na Právnickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, a nemohla sa učiť na skúšky, pretože nemohla sedieť a učila sa v kľaku na kolenách. Musela požiadať o predĺženie skúškového obdobia a napokon sa jej podarilo úspešne zvládnuť len trojročné štúdium na Právnickej fakulte a dosiahla stupeň bakalára. Z dôvodu zdravotných problémov nemôže cestovať. Má veľké problémy sedieť dlhšie na jednom mieste. Nezanedbateľnou je aj estetická stránka poškodenia jej zdravia, nakoľko táto poznačila aj jej intímny život. Má jazvu, ktorá sa nachádza na zadnej časti sedacieho svalu a to vo veľkosti 13-14 cm, miesto je vpadnuté, je zdeformované. Veľké problémy má aj s výberom vhodného oblečenia, obuvi, aby zakryla postihnuté miesto, musela zmeniť štýl svojho oblečenia, predtým si mohla dovoliť nosiť sukne, teraz zakrýva miesto rany nohavicami a dlhšími svetrami.

14. Svedkyňa MUDr. Z. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 3.11.2008 uviedla, že žalobkyňa ako pacientka bola hospitalizovaná v zdravotníckom zariadení odo dňa 9.12.2003 s anamnézou ultraoznej kolitídy presnejšie nešpecifickerej kolitídy hypertenzie za účelom kardiologického vyšetrenia. Mala výrazne bolesti v oblasti krčnej chrbtice a prechodu krčnej a hrudnej chrbtice a na hospitalizáciu ju poukázal MUDr. S. V danom čase pôsobil ako ambulantný lekár za účelom kardiologického vyšetrenia žalobkyne pre nešpecifické EKG zmeny. Žalobkyňi bolo tak plánované vykonanie sonografie srdca ECHO aj 24-hodinový EKG záznam označovaný ako holter EKG. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa prišla na hospitalizáciu s tým, že už predtým jej boli vykonané určité neurologické vyšetrenia, tak na návrh neurológa MUDr. H. bol žalobkyňi podaný Almiraľ muskulárnou formou. V deň prijatia jej urobila plán vyšetrení a na ďalší deň po jej prijatí mala započat' plánované vyšetrenia. Na druhý deň vykonala na izbe žalobkyne vizitu, popočúvala ju, urobila všetky úkony pri vizite, taktiež záznam do dekurzu o vizite. Dňa 10.12.2003 jej bola aplikovaná injekcia Almiraľ bez akýchkoľvek vedľajších príznakov. Aj na ďalší deň bola žalobkyňi aplikovaná injekcia Almiraľ. Kožná reakcia u žalobkyne vznikla po aplikácii v poradí druhej injekcie Almiraľ, a to na tretí deň hospitalizácie žalobkyne. Injekciu aplikovala zdravotná sestra S. ktorá ihneď ako zistila alergickú reakciu ju zavolala, nakoľko bola izbová lekárka. Zdravotná sestra jej povedala, že takúto rýchlu alergickú reakciu nevidela, a tiež jej povedala, že dodržala všetky postupy pri aplikácii lieku, teda hlboko do svalu za dodržanie aseptických podmienok. Vzhľadom na rýchlu reakciu u žalobkyne a to začervenanie v danej oblasti jej indikovala lokálnu liečbu štandardnú pri alergických reakciách, a to prikladanie ľadového sáčku octanovej masťi a aplikácie anitihistaminík Dithiadenu. Počas svojej služby sa cez deň niekoľkokrát prišla spýtať žalobkyne na jej zdravotný stav, a vzhľadom na neštandardnú alergickú reakciu sa na žalobkyňu prišli pozrieť aj iní lekári. Večer sa uskutočnila večerná vizita, na ktorej už nebola prítomná, nakoľko jej služba skončila a večernú vizitu, čo vyplýva aj zo zdravotníckej dokumentácie, viedol primár Z.. Vzhľadom na zväčšenie lokálneho nálezu odporučil a chcel aplikovať hydrocortizonovú injekciu, ktorú žalobkyňa odmietla. Na štvrtý deň hospitalizácie stále bol prítomný lokálny nález, ktorý sa nezlepšil, a preto bola žalobkyňa odoslaná na kožné vyšetrenie, kde bola taktiež navrhnutá lokálna liečba. Dňa 12.12.2003 sa uskutočnili plánované vyšetrenia. Žalobkyňa bola na EKG, taktiež na neurologickom vyšetrení, pričom na štvrtý deň požiadala žalobkyňa o to, aby bola zo zdravotníckeho zariadenia prepustená na vlastnú žiadosť. Mala v ten deň službu a vyhotovila prepúšťaciu správu. Svedkyňa uviedla, že podľa výsledkov výskumu v oblasti aplikácie podávania injekcie Almiraľ sa môžu pri jej aplikácii výnimočne objaviť začervenania alebo príležitostné kožné vyrážky, avšak veľmi zriedkavo. Môže sa objaviť toxická epidermálna nekrolýza, a taktiež zriedkavé sú lokálne ochorenia v okolí podania injekcie ako lokálna bolesť a indurácia. Sú izolované prípady lokálnej nekrozy a vytvorenia abscesu. Tento nežiaduci účinok ako zdravotnícke zariadenie avizovali na ŠUKL - štátny ústav kontroly liečiv s tým, že ústav im oznámil, že takýto nežiaduci účinok zaevidujú.

Na otázku právneho zástupcu žalobkyne, aby uviedla, či poučila žalobkyňu o možných negatívnych reakciách pri aplikácii injekcie Almira, svedkyňa uviedla: „Keďže jej to odporučil neurológ, nepovažovala som to za nevyhnutné.“ Na ďalšiu otázku právneho zástupcu žalobkyne, aby sa vyjadrila ako lekárka či je prirodzené, aby v stave, v ktorom sa nachádzala žalobkyňa pri prepustení zo zdravotníckeho zariadenia, bola prepustená do domáceho liečenia uviedla: „V čase prepustenie do domácej liečby, v postihnutej oblasti bolo zjavné začervenanie s fialovým sfarbením, ale nebol prítomný absces nekróza. Za daného stavu pri stálom monitorovaní mohla byť prepustená do domáceho ošetrovania.“

15. MUDr. Z. vo svedeckej výpovedi dňa 11.1.2011 uviedol, že v danom čase pracoval ako lekár interného oddelenia právnej predchodkyne žalovanej. Žalobkyňi bola aplikovaná injekcia do svalu, ktorá bola sprevádzaná lokálnou komplikáciou v mieste podania. V ten deň bol zavolaný zdravotnou sestrou k žalobkyňi ako pacientke, ktorá sa sťažovala na bolesti. Situáciu vyhodnotil tak, že sa jedná o lokálnu alergickú reakciu, a na základe svojho úsudku naordinoval štandardnú antialergickú liečbu, ktorá spočívala v podaní antihistaminík a podaní hydrokortizónu vnútrožilovo. Realizáciu naordinovanej liečby, ktorú zvolil, už následne nekontroloval, pretože toto mala vykonať zdravotná sestra. Nebol vôbec informovaný o tom, že by antialergická liečba nebola uskutočnená. Bežný postup je však taký, že v prípade ak zdravotná sestra neposkytne naordinovanú liečbu, je jej povinnosťou to lekárovi oznámiť. Ťažko sa mu je vyjadriť, či injekcia bola aplikovaná správne. Svedok tiež uviedol, že sa nepamätá na skutočnosť, že poučil žalobkyňu, ak to však neurobil, mal to urobiť iný izbový lekár. Ak však vznikla nejaká nežiaduca reakcia, pacient by mal byť poučený o nasledujúcej liečbe a jej dôvodoch.

16. Svedkyňa G. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 3.11.2008 uviedla, že v rozhodnom čase pôsobila ako staničná sestra na internom oddelení právnej predchodkyne žalovanej. Vykonávali sa bežné aktivity súvisiace s ošetrovaním pacientov, všetky na základe ordinácie lekárom. Injekcie a infúzie pokiaľ neboli nejakým spôsobom časovo obmedzené, naplánované sa a podávali vždy pred rannou vizitou, ktorá sa väčšinou uskutočnila v čase medzi 9,00 až 12,00 hod., pokiaľ primár interného oddelenia nerozhodol inak. Žalobkyňi aplikovala injekciu Almira štandardným spôsobom. Nepamätá sa na presné súvislosti, ale pravdepodobne žalobkyňi ona aplikovala v poradí druhú injekciu Almira. Skontrolovala miesto vpichu a išla k ďalšiemu pacientovi. Po návrate opäť skontrolovala miesto vpichu, kde spozorovala začervenanie v oblasti vpichu. Hneď upozornila ošetrujúcu lekárku, ktorá vykonávala službu MUDr. Z. a následne bola naordinovaná žalobkyňi príslušná terapia. Zdieľala kanceláriu aj s vrchnou sestrou na 3. poschodí, kde žalobkyňa ležala a po spozorovaní alergickej reakcie ponechala striekačku, ihlu, ampulku podávaného lieku Almira u vrchnej sestry, ktorá ihneď spracovala hlásenie do lekárne o nežiaducom účinku podania lieku Almira. Ďalší postup bol ponechaný na ošetrujúcich lekárov a primára interného oddelenia. Pamätá si, že žalobkyňa bola prepustená na vlastnú žiadosť na reverz s tým, že ju ošetrujúca lekárka MUDr. Z. použila, aby sa jej prišla ukázať. V čase vianočných sviatkov zaklopala žalobkyňa na dvere jej kancelárie, ale pamätá sa, že ošetrujúca lekárka v tom čase mala dovolenku a že žalobkyňi zabezpečovali vyšetrenie na chirurgickom oddelení. Na otázku právneho zástupcu žalobkyne, aby uviedla, či pred aplikáciou Almira poučila žalobkyňu o možných nežiaducich následkoch aplikácie, svedkyňa uviedla: „O týchto skutočnostiach nepoučuje pacienta zdravotná sestra ale lekár, ktorý naordinuje liečbu. Prvotné poučenie je vždy na lekárovi. Ona poučuje v súvislosti s výkonom svojho povolania tak, že sa spýta na bezprostrednú reakciu po aplikácii lieku, či to štípe alebo akým spôsobom pacient reaguje na podanie lieku, ale poučenie o aplikácii dáva lekár, keď ordinuje danú terapiu.“

17. Svedkyňa Y. do zápisnice o procesnom úkone dňa 3.11.2008 uviedla, že na internom oddelení právnej predchodkyne žalovanej pôsobila ako zdravotná sestra od roku 1970 do 31.5.2004, kedy odišla do predčasného starobného dôchodku. Nepamätala sa na hospitalizáciu žalobkyne, jedine sa pamätá na skutočnosť, že žalobkyňa si odmietla injekčne dať aplikovať Hydrocortison. Od iných svedkýň, ktoré boli predvolané na pojednávanie má informáciu, že pod úradným záznamom v zdravotníckej dokumentácii žalobkyne o tejto skutočnosti sa ma údajne nachádzať jej podpis. Verifikovať podpis nemôže, pretože by záznam a podpis musela vidieť.

18. Svedok F. manžel žalobkyne vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 17.2.2017 zhodne ako žalobkyňa uviedol, že žalobkyňa po prepustení zo zdravotníckeho zariadenia právnej predchodkyne žalovanej nevedela sedieť, ležať a jej zdravotný stav ich prinútil navštíviť iné zdravotnícke zariadenie, nakoľko podľa jeho názoru, právna predchodkyňa žalovanej k zdravotnému stavu žalobkyne nepristupovala s potrebnou odbornou starostlivosťou. Po zákroku v nemocnici L. Pasteura v Košiciach

sa zmenila nielen fyzicky, ale aj psychicky. Domnieva sa, že práve zdravotný stav žalobkyne jej komplikoval štúdium na vysokej škole, ktoré ukončila len na bakalárskej úrovni, v magisterskom štúdiu už nepokračovala.

19. Svedkyňa I. na pojednávaní dňa 15.5.2017 uviedla, že je blízkou priateľkou žalobkyne. Okolo Vianoc roku 2003 navštívila žalobkyňu, ktorá jej popísala svoj zdravotný stav. Videla aj postihnuté miesto, bola tam drenáž a z rany jej čosi vytekalo. V tom čase bola žalobkyňa plačlivá, mávala návaly a strácala cit v nohe. Celá situácia ju zmenila fyzicky a psychicky. Predtým bola aktívna, bola športovo založená, spoločenská, teraz je depresívna.

20. Svedok D. na pojednávaní dňa 15.5.2017 uviedol, že bol do roku 2008 kolegom žalobkyne na Magistráte mesta Košice. Po zákroku v Leteckej vojenskej nemocnici, a.s. sa zdravotný stav žalobkyne podľa jeho subjektívneho názoru zhoršil. V istých pracovných činnostiach bola paralyzovaná, napríklad sa sťažovala na bolesti, počas služobnej cesty jej robilo problém cestovanie služobným autom. Často navštevovala lekárov a intuitívne si myslí, že toto všetko znamenalo drastický zásah do jej rutinného života.

21. Svedkyňa S., ošetrojúca všeobecná lekárka žalobkyne, vo svojej výpovedi dňa 9.10.2017 uviedla, že táto situácia vznikla po podaní injekcie, ktorá spôsobila nevídanú komplikáciu obrovského charakteru sedacieho svalu, ktorá bola liečená konzervatívnym spôsobom a samozrejme pri operácii sa poškodili svaly, nastal potom prevrat do oblasti chýbajúcich štruktúr, ktoré boli odoperované, je tam jazva, ktorá je síce zhojená, ale je tam poškodenie svalovej štruktúry a postihnutá dolná končatina je výrazne slabšia, je tam poškodený nerv z pevného sadla, z čoho nastávajú pády. Žalobkyňa trpí depresiami, ktoré predtým nemala a nevie sa tak zaradiť do bežného života, len prežíva. V čase po podaní injekcie Almiral zamestnankyňou právnej predchodkyne žalovanej, videla obrovskú nekrózu, ktorá bola povlečená zápalom, ktorú možno badať v prípade dekubitov u starších ľudí, ale po injekcii takýto stav ešte za 54 rokov nevidela. V jednej fáze mala dokonca obavy, či u žalobkyne nedôjde k sepe.

22. Žalobkyňa v spore predložila Čestné vyhlásenia dcéry S. a syna S. z ktorých vyplynulo, že v tom čase bola žalobkyňa vyradená z bežného domáceho života pre zlý zdravotný stav. Trpela depresiami, bola pasívna a nikam nechodila. V čestnom vyhlásení S. uviedol, že keď sa na Vianoce v roku 2003 vrátil domov, videl u žalobkyne veľkú čiernu „modrinu“. Nebola tok klasická modrina, bola to čierna hrča veľkosti päste. Nevyzeralo to ako alergia, podľa jeho názoru to bola tuková nekróza, a preto odporučil žalobkyňu aby so svojim problémom navštívila chirurgické oddelenie. Videl fotky z operačnej rany, a je zrejme, že sa jednalo o postihnutie tukového tkaniva, nekrotické svaly v rane žiadne neboli. Myslí si, že injekcia nebola správne aplikovaná, bola pichnutá do tuku, a nie do svalu, a preto by žalobkyňu žiadne ďalšie kortikoidy nepomohli. Funkčne sa narušila činnosť sedacieho nervu, ktorý je mimochodom najsilnejším a najdlhším nervom v ľudskom tele. Aj keď došlo k postupnej regenerácii, tak regenerácia periférnych nervov je možná a obvyklá, ale trvá rýchlosťou 0,5 - 1 mm za deň, prerastaním z miechy ku končekom prstov.

23. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 7.12.2009 vydaným pod č.k. 34C/137/2005 - 127 bol do konania pribratý znalec z odvetvia chirurgia a traumatológia, z odboru zdravotníctvo a farmácia MUDr. V..

24. Zo záverov znaleckého posudku č.1/2010 znalca MUDr. V.. zo dňa 18.2.2010 vyplynulo, že poskytnutie zdravotnej starostlivosti zo strany právnej predchodkyne žalovanej bolo v súlade s poznatkami lekárskej vedy v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Zo strany právnej predchodkyne žalovanej boli včas vykonané všetky postupy včas a pri liečebných postupoch sa nevyskytli nedostatky z nebanlivosti, stupňa odbornosti alebo z prevádzkových dôvodov. Neboli zistené žiadne nedostatky pri vyšetrení zdravotného stavu, ošetrovaní a liečbe žalobkyne. Postup právnej predchodkyne žalovanej pri podaní lieku Almiral bol štandardný, pričom medzi podaním lieku Almiral a poškodením zdravia žalobkyne je príčinná súvislosť. U žalobkyne však nastala reakcia, ktorá je uvedená medzi nežiaducimi účinkami lieku Almiral. V čase podania lieku Almiral (11.12.2003) do vyliečenia rany (5.2.2004) bola z medicínskeho hľadiska (bolesti v sedacej oblasti, opakované návštevy lekára, hospitalizácia a operácie) žalobkyňa obmedzená na obvyklom spôsobe života. Znalec v posudku skonštatoval, že jazva po operácii v ľavej sedacej oblasti spolu s poklesom kože v mieste jazvy sa ďalej meniť nebude a žiadnu liečbu z toho titulu nevyžaduje. Následkom poškodenia zdravia došlo k miernemu zhoršeniu kvality života žalobkyne. Na otázku, či v prípade podania lieku Hydrocortison 100 mg. injekčne je

možné, že by nedošlo k takému poškodeniu zdravia žalobkyne znalec uviedol, že je možné, že by sa zápalový proces zastavil a je pravdepodobné, že by boli následky poškodenia zdravia u žalobkyne miernejšie. Natieranie postihnutého miesta predpísanými masťami by pravdepodobne nezmiernilo následky poškodenia zdravia. Znalec skonštatoval, že ani včasným vyhľadáním pomoci odborného lekára v čase po prepustení z nemocnice (12.12.2003) by pravdepodobne následky neboli miernejšie. Znalec určil bodovú hodnotu bolestného za položku 239 - rana v sedacej oblasti - prvotné operačné ošetrenie rany v počte bodov 35 a za položku 239 - rana v sedacej oblasti vľavo - druhotné operačné ošetrenie znalec znížil počet bodov na 3 v počte bodov 26,25, pričom položku 239 (1) zvýšil pre I 6a o 17,5 a položku 239 (2) pre I 6b o 13,125, teda bolestné hodnotil v počte 91,875 bodov.

Čo sa týka sťaženia spoločenského uplatnenia znalec určil bodovú hodnotu za položku 254 - ťažkosti po zraneniach bez bližšieho objektívneho nálezu v počte bodov 150 a za položku 426a - pŕurazová atrofia svalstva ľavého sedacieho svalu znížil počet bodov na 1 v počte bodov 25, teda spolu 175 bodov.

Znalec vo svojom posudku skonštatoval, že v tomto prípade sa u žalobkyne podľa priloženej obrazovej dokumentácie a popisu klinických príznakov vyvinul po vnútro svalovom podaní lieku Admiral Nicolau syndróm (NS). Príčina vzniku syndrómu nie je presne známa. Najčastejšie je udávané podanie lieku do blízkosti ciev (tepny alebo žily), ktoré vyvolá vznik bolesti a reflexne vedenie k vzniku miestneho spazmu (kríča) tepny zásobujúcej okrsok mäkkých tkanív a tým vyvolá zníženie prekrvenia danej oblasti s nástupom nekrózy (odumretia) tkaniva. Inými hypotézami je vznik trombózy (nepriechodnosť ciev spôsobená krvnou zrazeninou) tepny navodený podanou látkou chemicky (liečivo ako chemická látka poškodí stenu cievy a tá trombotizuje), zápalovo (liečivo vyvolá zápal, ktorý spôsobí zatrombotizovanie tepny) alebo fyzikálne (liečivo sa vykryštalizuje a spôsobí poškodenie tkaniva) až po priame podanie lieku do tepny a jej následne znepríechodnenie liečivom. Liečba vzniknutej nekrózy tkaniva je chirurgická, kedy sa po ohraničení nekrotického od okolitého zdravého tkaniva, odumreté tkanivo chirurgicky odstráni a vzniknutý defekt sa chirurgicky ošetrí. Miestne injekčné podávanie látok rozpúšťajúcich tromby (heparin) a celkové podávanie látok tlmiacich zápalovú odpoveď organizmu (kortikoidy-Hydrocortison) boli popísané ako účinné pri zabránení vzniku nekrózy tkaniva. Miestne podávanie kortikoidov vo forme masti nie je účinné. Prevencia vzniku NS je založená na podávaní liečiv vnútro svalovo, s ich aplikáciou do horného vonkajšieho kvadrantu sedacieho svalu, kde je menší počet ciev. Pre jeho samotnou aplikáciou je potrebné sa aspiráciou presvedčiť o mimocievnom podaní látky. Priebeh, liečba a lokálne následky vzniknutého syndrómu sa nelíšili od zvyčajného priebehu Nicolau syndrómu. Následkom je jazva v ľavej sedacej oblasti s poklesom okolitej kože. U žalobkyne vznikla udávaná bolestivosť v mieste jazvy s necitlivosťou veľkého palca na ľavej nohe. Znalec v posudkovej časti znaleckého posudku skonštatoval, že tieto poškodenia je obtiažne objektivizovať a nie sú z hľadiska medicínskeho závažného charakteru.

25. Podaním zo dňa 15.12.2010 sa žalobkyňa vyjadrila ku znaleckému posudku č.1/2010 zo dňa 18.2.2010, ktorý vypracoval znalec S. a uviedla, že ihneď po vytiahnutí ihly sa otočila pre veľké pálenie na zadku a videla, že na hrote ihly je kvapka krvi, miesto vpichu bolo podliate krvou. Nie sú pravdou tvrdenia, že sestra skontrolovala miesto vpichu, pretože ju až sama vyhľadala na izbe sestier, a to asi 15-20 minút po aplikácii injekcie. Sestra zavolała telefonicky izbovú lekárku MUDr. H., ktorá nariadila obklady. Ani ošetrojúca lekárka neskontrolovala miesto vpichu a celý deň ju nevidela. S obkladom preležala na pravom boku, keďže ľavá noha bola stŕpnutá a na zadku mala bolestivú podliatinu, celý deň až do večernej vizity, počas ktorej boli pri jej lôžku viacerí lekári a zdravotná sestra. Bol tam aj MUDr. Z., ktorého pozná z videnia, z predchádzajúcich návštev v LVN, ktorý pravdepodobne navrhol podanie Hydrocortisonu. Nevedela, že v ten večer mal službu, ani prečo má dostať ďalšiu injekciu. Informovanosť zo strany personálu bola nulová. Večer prišla zdravotná sestra do izby s injekčnou striekačkou a s tým, že jej ide pichnúť injekciu. Túto odmietla zo strachu. Žiadne ďalšie vysvetlenie k podaniu Hydrocortisonu, k jeho účinkom jej nikto nevysvetlil a žiadny lekár už pri nej v ten večer nebol. Dňa 12.12.2003 bola prepustená z nemocnice, miesto vpichu lekárka neskontrolovala a okrem aplikácie masti jej neodporučila žiadnu inú liečbu, a ani ďalšiu kontrolu. Lekársku správu jej odovzdala zdravotná sestra nepodpísanú. Až na ďalší týždeň si prevzala na internom oddelení od MUDr. H. podpísanú prepúšťaciu správu. Vtedy lekárke ukázala aj postihnuté miesto, k čomu ona iba povedala, aby si to natierala tými masťami. Z odborných článkov sa dozvedela, že v takýchto prípadoch sa nasadzuje antibiotická a hyperbarická liečba. Z posudku vyplýva, že pri predpokladanej komplikácii - Nicolau syndróm (NS) vznikne o niekoľko dní (14-21) nekróza, ktorý sa lieči chirurgicky. Jej nebola nasadená žiadna liečba, ani nebola poučená o tom, ako sa to môže ďalej vyvíjať. Podľa vyjadrenia MUDr. K. z KÚCH Fakultnej nemocnice L. Pasteura, ktorý ju prijal na hospitalizáciu a následnú operáciu vzniknutej nekrózy, injekcia bola vpichnutá nesprávne (do podkožného tuku). Povedal, že oni učia sestričky aplikovať injekciu do svalu na prednej strane stehna, aby predišli prípadom, keď sa látka - diclofenak dostane do styku s podkožným tukom.

Podľa odbornej literatúry sa má Almira podávať hlbokou intragluteálnou injekciou do horného kvadrantu gluteálneho svalu. Podľa jej názoru injekcia bola pichnutá oveľa nižšie ako do horného kvadrantu. Na obvyklom spôsobe života bola obmedzená celé obdobie od podania injekcie a následnom prepustení z LVN dňa 12.12.2003. Nemohla vykonávať žiadne domáce práce v predvianočnom období, počas Vianoc ležala na lôžku a o celú domácnosť (upratovanie, varenie, nákupy) sa staral jej (ex) manžel. Mala bolesti, zvýšenú teplotu, návaly tepla, bolo jej zle - pocity zamdľovania. Počas Vianoc boli doma deti, ktoré v tom čase študovali v Prahe, ktorým nemala silu sa vôbec venovať. Z jej stavu bola stresovaná celá rodina. Po operácii a vybratí stehov (5.2.2010) naďalej mala ranu zalepenú, „vankúšikom z gázy“ nakoľko jazva bola veľmi citlivá. Rana bola veľmi veľká a okolitá koža napnutá. Musela sa chrániť pred zimou a pred neočakávaným udretím napr. pri tlačení v autobuse. Takto existovala ešte asi pol roka. Naďalej nemohla vysávať, zohýnať pre veľké pnutie v mieste operačnej rany. Celý sedací sval mala stŕpnutý a bolesť vyžarovala do celej ľavej dolnej končatiny. Jazva po operácii bola dlho zatvrdnutá, používala silikónovú masť na jej zmäknutie (jedno balenie cca 35,- Eur) a na tie mala aplikovaný laser. Na rehabilitácii jej aplikovali vpichy ihličkami pre obnovenie funkcie nervov. Dnes po siedmich rokoch je zrejme, že funkcia nervových zakončení po operácii sa neobnovila, naďalej pociťuje na ľavej časti zadku mravenčenie, koža je necitlivá, pri sedení jej stŕpne. Má bolesti na ľavom boku nemôže spať - často sa v noci budí, ak sa pretočí v spánku na ľavý bok a stŕpne jej noha neustále užíva lieky proti bolesti a absolvuje rehabilitácie, čo je finančne a časovo náročné. Znevýhodňuje ju to v pracovnom procese. Následkom neznesiteľnej bolesti po prvej operácii, kedy mala ranu otvorenú týždeň, aby sa koagulovalo tkanivo, keď sa každý deň vykonávali prevazy a čistenie a keď nebola jasná prognóza stavu pred zašíťím rany (či sa bez problémov zacelí, či nedôjde k ďalšej infekcii) prežila postraumatický šok, čo zanechalo následky na jej psychike. Do dnešného dňa odmieta injekcie, pri odbere krvi sa potí a má nevoľnosť. Pri koronografickom vyšetrení dňa 29.10.2008 vo VÚSCH skolabovala z dôvodu, že už neuniesla manipulácie ihlou v tepne na konci zákroku, mala panický strach z možných následkov. Došlo u nej k podstatnému zhoršeniu kvality života, ktorý sa zhoršil minimálne o 50 % oproti stavu pred touto udalosťou, naďalej má bolesti, pocity strachu a úzkosti. Minimálne pol roka nemohla vykonávať domáce práce ako vysávanie, umývanie okien, nemôže dodnes dlho sedieť - z toho dôvodu nepokračovala po skončení bakalárskeho štúdia v ďalšom štúdiu na Právnickej fakulte UMB Banská Bystrica (na prednášky dochádzala do Bratislavy, pričom na cestovanie si kupovala lístky na samostatné sedadlo č. 11, aby sa mohla počas cesty postaviť a zaňho sa oprieť). Nesúhlasí teda s posúdením znalca, že jej poškodenie si nevyžaduje ďalšiu liečbu a že došlo iba k miernemu zhoršeniu kvality života. Najväčšiu bolesť prežila v čase od prvej operácie dňa 9.1.2004 do druhej dňa 14.1.2004 pri čistení otvorenej rany. Táto bolesť bola väčšia ako pôrodné bolesti, ktoré prežila trikrát. V prípade, že by k tejto udalosti nebolo došlo, bola by rozhodne pokračovala v štúdiu na vysokej škole, čím by získala ďalšie vysokoškolské vzdelanie a nepomerne širšie možnosti uplatnenia na trhu práce. Nemôže opomenúť fakt, že od tejto udalosti sa následkom jej zdravotných problémov zhoršil aj jej pracovný výkon a po dvoch zmenách zamestnávateľa od 14.8.2008 je na invalidnom dôchodku s 50% uznaním. Od septembra 2010 jej bol invalidný dôchodok zvýšený na 60 %.

26. Právna predchodkyňa žalovanej v podaní zo dňa 9.11.2010 žiadala opakovane žalobu zamietnuť. Poukázala na posudkovú časť znaleckého posudku, v ktorej znalec uviedol, že pri intramuskulárnej aplikácii liekov (v predmetnom prípade pri aplikácii lieku Almira) môže vzniknúť výrazne zriedkavá komplikácia - Nicolau syndróm, resp. môžu sa vyvinúť nežiaduce účinky aplikácie lieku Almira, v tomto prípade izolované prípady lokálnej nekrózy a toxickéj epidermálnej nekrolýzy. Následkom je jazva v ľavej sedacej oblasti s poklesom kože. U žalobkyne vznikla aj udávaná bolesť v mieste jazvy s necitlivosťou veľkého palca na ľavej nohe. Tieto poškodenia je obtiažne objektivizovať, resp. sú spôsobené neurologickým ochorením, pre ktoré bol žalobkyne v roku 2003 aplikovaný liek Almira. Poškodenia nie sú z hľadiska medicínskeho závažného charakteru. Podľa objektívneho vyšetrenia znalcom zo dňa 26.1.2010 žalobkyňa „chodí, plne zaťažuje, bez krívania“. Podľa odpovedí znalca poskytla v predmetnej veci zdravotnú starostlivosť žalobkyne v súlade s poznatkami lekárskej vedy, vykonala všetky postupy včas a nevyskytli sa pritom nedostatky. Neboli tiež zistené žiadne nedostatky pri vyšetrení, ošetrení, a liečbe žalobkyne. Postup pri aplikácii lieku Almira bol štandardný. Na otázku či je medzi postupom pri podaní lieku Almira žalobkyne injekčným spôsobom a poškodením zdravia príčinná súvislosť, odpovedal znalec podľa jej názoru nepresne, keď uviedol, že príčinná súvislosť je medzi podaním lieku Almira a poškodením zdravia žalobkyne. Zdôrazňuje, že v odpovediach znalca (v súlade s jej názorom) je uvedené, že samotný postup pri podaní lieku Almira bol včasny a nevyskytli sa pritom nedostatky. Príčinná súvislosť medzi jej postupom a poškodením zdravia žalobkyne neexistuje. V odpovedi znalca či došlo u žalobkyne následkom poškodenia zdravia k zhoršeniu jej kvality života,

znalec uviedol, že „následkom poškodenia zdravia došlo k miernemu zhoršeniu kvality života žalobkyne.“ Znalec sa však nevyjadril, ktorá zložka kvality života bola mierne zhoršená. K tomu uvádza, že kvalita života sa vzťahuje na celkový zdravotný stav človeka. Podľa odbornej literatúry sa používa tzv. PCASEE model, na základe ktorého je vypracovaná škála kvality života pozostávajúca zo šiestich zložiek: P - somatické (fyzické) problémy, C - kognitívne problémy, A - emočné (afektívne) problémy, S - sociálne dysfunkcie, E1 - ekonomické problémy, E2 - osobnostné problémy. K nadväznosti na posudkovú časť znaleckého posudku znalec v odpovediach na otázky potvrdil, že terapia pri vývoji takého ochorenia pozostáva z celkového podávania látok tlmiacich celkovú zápalovú odpoveď organizmu (kortikoidy - Hydrocortison). Podávania lieku Hydrocortison bolo popísané ako účinné pri zabránení vzniku nekrózy tkaniva, v prípade podania lieku Hydrocortison injekčne je možné, že by sa zápalový proces zastavil, a tak by nedošlo k takému poškodeniu zdravia, aké nastalo u žalobkyne. Pritom zdôrazňuje, že žalobkyňa aplikáciu Hydrocortisonu odmietla. Pre úplnosť uvádza, že znalec vo svojom posudku potvrdil, že neboli zistené žiadne nedostatky pri vyšetrení, ošetrovaní a liečbe žalobkyne a že je možné, že v prípade podania lieku Hydrocortison by nedošlo k porušeniu zdravia žalobkyne. Odmietnutím aplikácie lieku Hydrocortison tak žalobkyňa prispela k poškodeniu vlastného zdravia.

27. Súd prvej inštancie nariadil vo veci uznesením dňa 3.3.2011 kontrolné znalecké dokazovanie a vypracovaním znaleckého posudku poveril znalca S. z odvetvia chirurgia a traumatológie, z odboru zdravotníctvo a farmácia.

28. Znalec v kontrolnom znaleckom posudku č.8/2011 zo dňa 21.8.2011 uviedol, že poskytnutie zdravotnej starostlivosti žalobkyne zo strany právnej predchodkyne žalovanej bolo v súlade s poznatkami lekárskej vedy v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti a zo strany právnej predchodkyne žalovanej boli včas vykonané postupy a pri liečebných postupoch sa nevyskytli nedostatky či už z nebanlivosti, stupňa odbornosti, alebo z prevádzkových dôvodov. Neboli tiež zistené nedostatky pri vyšetrení a ošetrovaní žalobkyne zo strany právnej predchodkyne žalovanej. Postup pri podaní lieku Almira inj. bol štandardný. Medzi podaním lieku Almira a poškodením zdravia žalobkyne je príčinná súvislosť. U žalobkyne nastala taká reakcia, aká je popisovaná medzi nežiaducimi účinkami lieku Almira. Od 11.12.2003 do 5.2.2004 bola žalobkyňa hospitalizovaná 2x, opakovane ambulantne vyšetrená a ošetrovaná incíziou, kontraincíziou s drenážou, 2x bola na PN od 11 do 23.12.2003 a od 7.1.2004 do 5.2.2004. Počas obdobia od 11.12.2003 do 5.2.2004 pociťovala bolesti v oblasti ľavej sedacej, kde došlo následkom toxickej reakcie ku postupnému odumretiu kože, podkožia danej oblasti. Miestna bolestivosť zrejme trvala aj po operačných zákrokoch do upravenia lokálneho nálezu. Z uvedených dôvodov bola obmedzená na bežnom spôsobe života. Znalcom popísaná jazva po operácii v ľavej sedacej oblasti (je s poklesom kože v mieste jazvy) sa ďalej meniť nebude. Žalobkyňa žiadnu liečbu z toho titulu nevyžaduje. Následkom poškodenia zdravia došlo u žalobkyne ku zhoršeniu kvality života mierneho stupňa. Prejavovala sa v miestnej oblasti ľavého bedra, ľavej sedacej oblasti a s ňou súvisiacim obmedzením hybnosti ľavej dolnej končatiny v popisovanej oblasti. Na otázku či v prípade, ak by bol žalobkyne podaný Hydrocortison 100 mg. injekčne, je pravdepodobné, že by nedošlo k takémuto poškodeniu zdravia, ako u nej nastalo znalec odpovedal, že v prípade podania lieku Hydrocortisonu 100 mg injekčne je možné, že by nedošlo k takémuto poškodeniu zdravia, resp. je možné, že rozsah poškodenia zdravia by bol býval menší. Tiež uviedol, že v prípade podania lieku Hydrocortisonu 100 mg. injekčne je možné, že by sa zápalový (nie bakteriálny, hnisavý) proces zastavil, resp. že by boli následky reakcie miernejšie a v prípade podania lieku Hydrocortisonu 100 mg, injekčne je možné, že by následky poškodenia zdravia boli miernejšie. Natieranie postihnutého miesta predpísanými masťami by pravdepodobne nezmenilo následky poškodenia zdravia. Poukázal, že ani včasnejším vyhľadáním pomoci odborného lekára v čase po prepustení z nemocnice (12.12.2003) by pravdepodobne následky neboli miernejšie.

Znalec určil výšku bolestného za bolesť v dôsledku poškodenia zdravia a následného liečenia 91,875 bodov, pričom výpočet špecifikoval položka, diagnóza, hodnotenie v bodoch 3, spolu, 238 incízia sedacej časti a kontraincízia zo dňa 29.12.2003 ... 2 x 10 bodov = 15b, navýšenie o 50 % pre hojenie rany per sec. 7,5b., 239 operácia dňa 9.1.2004 navýšenie o 50 % pre 16a pre hojenie per sec. 35 b, 35b., 239 operácia dňa 14.1.2004 navýšenie o 50 % per 16a pre hojenie per sec. 13,5125b. z 35 bod 3= 26,25b. Spolu 114,76 bodov.

Znalec určil počet bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia s následným výpočtom položka, diagnóza, hodnotenie v bodoch, spolu 254 ťažkosti po ťažkom zranení, 150 bodov, 431a plošná jazva v ľavej sedacej oblasti 15 x 1 cm v uvedenom rozsahu sa neodškodňovala, 426a pouhrazová atfia svalstva v sedacej oblasti z 50b 1 25 bodov, spolu 175 bodov.

29. Právna predchodkyňa žalovanej vo vyjadrení zo dňa 3.2.2016 uviedla, že na založenie jej zodpovednosti v súlade s ust. § 421a Občianskeho zákonníka, tak ako si ju uplatňuje žalobkyňa, je nevyhnuté kumulatívne (súčasné) naplnenie nasledovných predpokladov: škodová udalosť, ktorá má svoj pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktorá bola použitá pri plnení záväzku; škoda; príčinná súvislosť. V prípade, že ktorýkoľvek z týchto predpokladov absentuje, nemožno založiť právny nárok v súlade s § 421a Občianskeho zákonníka. Je toho názoru, že v prípade žalobkyňou uplatneného nároku, nemožno bez dôvodnej pochybnosti uzavrieť, že v danom prípade je príčinná súvislosť medzi škodou na zdraví žalobkyne a podaným liekom (Almiral). Ak by totiž existovala priama príčinná súvislosť medzi podaním Almiralu žalobkyňi a škodou na jej zdraví, takáto škoda by pravdepodobne nastala už pri prvej aplikácii Almiralu žalobkyňi. K uvedenej situácii však nedošlo. K nežiaducej reakcii po podaní Almiralu u žalobkyne došlo v čase po 2. aplikácii Almiralu. Z uvedeného teda poukazuje na dôvodnú pochybnosť, či skutočne existuje priama a neprerušená príčinná súvislosť medzi aplikáciou Almiralu a škodou na zdraví žalobkyne. Prítom v súlade s konštantnou judikatúrou (R 21/1992), príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a vznikom škody na zdraví musí byť bezpečne preukázaná; nestačí tu iba pravdepodobnosť. Navyše má za to, že k nežiaducim účinkom lieku Almiral došlo aj výrazným pričinením žalobkyne. Tá totiž ak by neodmietla aplikáciu navrhovaného lieku Hydrocortison 100mg., tak aj v zmysle Znaleckého posudku č. 1/2010 „je možné, že by sa zápalový proces zastavil.“ Obdobne znalecký posudok uvádza, že: „v prípade podania lieku Hydrocortison 100 mg injekčne je možné, že by následky poškodenia zdravia boli miernejšie.“ Obdobne uvádza aj znalec v kontrolnom znaleckom posudku č. 8/2011. „v prípade podania lieku Hydrocortison 100 mg injekčne je možné, že by nedošlo k takému poškodeniu zdravia, resp. je možné, že rozsah poškodenia zdravia by bol býval menší.“ V zmysle uvedeného má za to, že je na mieste zväžiť aplikáciu § 441 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.“ V dôsledku toho, že žalobkyňa nedala súhlas na liečbu liekom Hydrocortison 100 mg, sama svojím konaním prispela k negatívnym výsledkom, ktoré sa pravdepodobne prejavili po aplikácii druhej injekcie Almiralu. V kontexte záverov uvedených v predchádzajúcom bode si dovoľuje poukázať aj na závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-419/08 P, vo veci Trubowest Handel a Makarov proti Rade a Komisii, podľa ktorých „je potrebné overiť, či poškodená osoba ktorá riskuje, že sama bude musieť znášať škodu, vynaložila ako uvedomelá osoba náležitú starostlivosť, aby zabránila ujme alebo obmedzila jej rozsah. Príčinná súvislosť môže byť prerušená nedbanlivosťou poškodenej osoby, keďže jej konanie môže byť rozhodujúcou príčinou ujmy.“ Pokiaľ ide o časť uplatneného nároku, týkajúcu sa nákladov na liečenie, poukazuje na tú skutočnosť, že žalobkyňou vynaložené náklady na liečenie nemožno považovať za účelné. Práve titulom toho, že na celkovom následku na zdraví sa svojím konaním podieľala aj žalobkyňa, nemožno jej náklady na liečenie považovať za účelné. Ak by totiž umožnila aplikovať jej Hydrocortison 100 mg, je vysoko pravdepodobné, že zdravotné následky u žalobkyne by si nevyžadovali dodatočné náklady na liečenie. Aj napriek pravdepodobnosti nežiaducej reakcii na v poradí druhú injekciu Almiralu, vykonala všetky úkony lege artis, teda vykonala všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia žalobkyne alebo zlepšenia stavu žalobkyne pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Tieto závery potvrdzujú aj podané znalecké posudky. V zmysle Vyhlášky ministerstva zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolestí a sťaženia spoločenského uplatnenia § 7 ods. 1 sa výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia určuje sumou 60,- Sk za jeden bod. Na uvedené nadväzuje § 7 ods. 2 vyhlášky, ktorý uvádza, že celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240. 000.- Sk; z toho odškodnenia za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72.000.- Sk. Súhrne tak možno uplatniť maximálne odškodnenie vo výške 240 000,- Sk za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia súčasne. Odškodnenie bolestného smie byť maximálne vo výške 72.000.- Sk. Má za to, že uplatnená suma 2.000 000,- Sk za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia súčasne je v príkrom rozpore s uvedeným ustanovením č. 7 ods. 2 vyhlášky. To platí aj napriek tomu, že si je vedomá možnosti danej v § 7 ods. 3 vyhlášky, ktorý ustanovuje možnosť v prípadoch hodných osobitného zreteľa odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť aj nad sumu podľa § 7 ods. 2. Navrhovaná suma 2.000 000,- Sk však presahuje maximálnu možnú sumu o viac ako 8-násobok. Navyše, v zmysle posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia bola škoda na zdraví u žalobkyne ohodnotená na 96,25 bodu za bolestné a 225 bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia. U žalobkyne tak po prepočte uvedených bodov a žalovanej sumy došlo k uplatneniu viac než 103-násobku toho, na čo má žalobkyňa v prípade úspechu nárok v zmysle § 7 ods. 1 a 2 vyhlášky. Má za to, že uplatnená

suma 2.000 000,- Sk celkom jednoznačne nenapĺňa účel stanovený v § 7 ods. 3 vyhlášky pri zvyšovaní odškodnenia na sumu podľa § 7 ods. 2 vyhlášky. V prípade žalobkyne nejde o prípad hodný osobitného zreteľa, navyše navrhované zvýšenie sumy na hranicu podľa § 7 vyhlášky nemožno považovať za primerané. Aj v zmysle podaných znaleckých posudkov jednoznačne vyplýva, že na strane žalobkyne sa nejedná o taký prípad, ktorý nemožno označiť, za osobitného zreteľa hodný. Znalec v posudku č. 1/2010 odpovedal „následkom poškodenia zdravia došlo k miernemu zhoršeniu kvality života žalobkyne“. V prípade vo veci samej neboli naplnené všetky znaky, potrebné na priznanie odškodnenia v zmysle § 421a Občianskeho zákonníka a vyhlášky. Má za to, že z dokazovania vyplynulo, resp. sa nepodarilo odstrániť pochybnosti o neperušenom a jednoznačnom kauzálnom nexe medzi škodovou udalosťou a škodou žalobkyne. Navyše, má za to, že konaním žalobkyne došlo k naplneniu predpokladov pre aplikáciu § 441 Občianskeho zákonníka. Odmietnutie lieku, ktorý by škodlivé následky Almíralu zmiernil, ak nie celkom odstránil, nesie sama žalobkyňa zodpovednosť za neskoršie následky, ktorý utrpela. Je rovnako názoru, že uplatnený nárok je v rozpore s mantinelmi právnej úpravy pri priznaní odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorá bola v čase vzniku škody platná. Uplatnený nárok 2.000 000,- Sk ak nie je priamo v rozpore s dobrými mravmi, tak ho celkom jednoznačne nemožno považovať za primeraný. V prípade žalobkyne sa rovnako nejedná o prípad hodný osobitného zreteľa. Následkom pravdepodobného nežiaduceho účinku v poradí druhej aplikácie Almíralu je „len“ mierne zhoršenie kvality života. Zároveň je potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že si počínala pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyňi lege artis. Preto navrhuje, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a pre prípad, že sa súd nestotožní so záverom a nedôvodnosťou podaného žalobného návrhu, navrhuje, aby súd priznal odškodné za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ako vyplýva z posudku o hodnotení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

30. Žalobkyňa v spore predložila súkromný znalecký posudok č. 140/2016 znaleckej organizácie v odbore Zdravníctvo a farmácia, Inštitútu forezných medicínskych expertíz s.r.o., Boženy Němcovej 8, 811 04 Bratislava zo dňa 10.6.2016.

V zmysle znaleckého posudku návrh hodnotenia bolestného za poškodenie zdravia zo dňa 11.12.2003 spracovaný podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a jej novelizácií (platných v čase škodovej udalosti), podľa predloženej zdravotnej dokumentácie je: podľa položky č. 243c - nekróza kože a podkožia ľavej gluteálnej oblasti (11-90 cm²), 55 zvýšený o 100 %, body spolu 110 (chirurgický zákrok v celkovej anestéze dňa 9.1.2004, infekcia, hnačky, hojenie per secundam, prolongovaná rehabilitácia), položka č. 239 - rozsiahlejšia incízia znížená na 3, body spolu 26,25 (dve incízie dňa 29.12, redrenáž dňa 30.12.2003), položka č. 239 - rozsiahlejšia incízia znížená o 3, body spolu 26,25 zvýšené o 100 %, body spolu 52,5 (chirurgický zákrok v celkovej anestéze dňa 14.1.2004, infekcia, hnačky, hojenie per secundam, komplikovaná extrakcia stehov), celkový počet bodov 188,75.

V zmysle znaleckého posudku návrh hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré je v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia zo dňa 11.12.2003, spracovaný podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a je novelizácií (platných v čase škodovej udalosti) je: položka č. 252 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy znížená o 1, body 50, položka č. 254 - ťažkosti po ťažkých zraneniach iných častí tela bez bližšieho objektívneho nálezu, body spolu 150, 426a - poúrazová atrofia svalstva dolnej končatiny na stehne pri neobmedzenom rozsahu pohybu v kĺbe znížená o 1, body 25, položka č. 431c - keloidné jazvy po poraneniach, popáleninách alebo po operačných zárokoch podľa lokalizácie u ženy v rozsahu 30 cm² až 250 cm² povrchu tela znížená na 1, body 50, celkový počet bodov 275.

Znalecká organizácia spracovala návrh bodového hodnotenia za poškodenie zdravia aj podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poistení v znení neskorších predpisov, podľa predloženej dokumentácie a určila podľa položky č. 243c4 nekróza kože podkožia ľavej gluteálnej oblasti v rozsahu od 51 do 100 cm² povrchu tela zvýšená o 100%, spolu 80 bodov (chirurgický zákrok v celkovej anestéze dňa 9.1.2004, infekcia, hnačky, hojenie per secundam, prolongovaná rehabilitácia), položka č. 239 - rozsiahlejšia incízia 35 bodov (dve incízie dňa 29.12., redrenáž dňa 30.12.2003), položka č. 239 - rozsiahlejšia incízia zvýšená o 100 %, spolu 70 bodov (chirurgický zákrok v celkovej anestéze dňa 14.1.2004, infekcia, hnačky, hojenie per secundam, komplikovaná extrakcia stehov), spolu 185 bodov. Návrh bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré je v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia zo dňa 11.12.2003 spracovaný a vydaný podľa zákona č. 437/2004

Z.z. podľa znaleckého vyšetrenia znalecká organizácia stanovila ako položka č. 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy zvýšená o 40%, bodov 182, položka č. 256 - ťažkosti po ťažkých zraneniach iných častí tela bez bližšieho objektívneho nálezu zvýšená o 40%, bodov 280, položka č. 428a - poúrazová atrofia svalstva dolnej končatiny na stehne pri neobmedzenom rozsahu pohybu v kĺbe zvýšená o 40 %, spolu bodov 70, položka č. 433b - keloidné jazvy po poraneniach, popáleninách alebo po operačných zákrokoch podľa lokalizácie 31 50 cm2 po povrchu tela zvýšená o 40 %, bodov spolu 168, teda celkový počet bodov 700. V znaleckom posudku znalecká organizácia uviedla, že bolestné bolo možné komplexne zhodnotiť prvýkrát dňa 13.9.2004 a stav k hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia bolo možné ustáliť k mesiacu október 2005.

31. Žalobkyňa v podaní zo dňa 3.5.2017 okrem iného uviedla, že právna úprava vzťahujúca sa na posudzovaný prípad, t.j. vyhl. č. 32/1965 Zb. zdôrazňuje, že poúrazový následok pri sťaženi spoločenského uplatnenia sa má pomerovať aj s ohľadom na „spoločenské potreby“ poškodeného a aj s prihliadnutím na jeho „spoločenské úlohy“. Právna úprava týmito predpokladmi výslovne rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebavzdelávania; ďalej sa prihliada aj na to, či ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára (§ 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965Zb.). V zmysle ustanovenie § 7 ods. 3 vyhlášky má na tieto okolnosti prihliadať aj súd pri mimoriadnom zvyšovaní základného ohodnotenia. Výpočet hľadísk pri určení odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je pritom len demonštratívny, a preto nie je vylúčené prihliadať aj k iným hľadiskám. Súd pre poskytnutie primeraného odškodnenia vychádza zásadne z porovnávania aktivít a spôsobu života poškodeného pred poškodením zdravia a stavom, ktorý u neho nastal v dôsledku poškodenia, resp. z toho, aká je súčasná kvalita života v porovnaní so životom, ktorý poškodeným viedol pred poškodením života. Z dostupných poznatkov je zrejmé, že súdna prax má schopnosť významným spôsobom dotvárať zákonné pravidlá regulujúce odškodňovanie nemajetkovej ujmy, a to nielen pri tzv. otvorených normách, ktoré svojim znením poskytujú priestor na voľnú úvahu súdu, ako to je v prípade ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb.. V jednom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal tézu, že bolesť nie je len pojmom lekárskeho, keď stanovil, že odškodnenie za bolesť sa opiera aj o zistenie súdu a neurčuje sa len základné skúmanie tých skutočností, ktoré sa opierajú iba o odborné závery. Podľa súdu „bolesť síce právo nedefinuje a je to pojem, ktorý možno posúdiť z lekárskeho hľadiska, nepochybne okrem bolesti spôsobenej poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, sa považuje i sťaženie zdravotnej pohody, ako sú závažné psychické zmeny, poruchy nervového ústrojenstva, stavy únavy, závraty alebo iné fyzické útrapy a starosti z obmedzenia pohybu alebo bezvládnosti“. Súdmi sa tiež akceptovalo, že pre zvýšenie základného bodového hodnotenia bolesti a teda určenia, či ide o prípad hodných osobitného zreteľa, nie je podstatným, či lekár využil možnosť zvýšiť bodové ohodnotenie. Pri posudzovaní ťažkých a ľudských citlivých prípadov odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia treba všeobecnému súdu prenechať priestor na úvahu o tom, ako (v akom rozsahu) bude pri zvýšení odškodnenia postupovať. Od súdu sa očakáva, že bude správne interpretovať inštitút náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v celom jeho rozsahu, že prihliadne na judikatúru, ktorá bola okolo neho vytvorená a tiež, že bude vnímať spoločenskú realitu. V podaní zo dňa 25.9.2017 žalobkyňa doplnila, že počas hospitalizácie u právnej predchodkyne žalovanej dňa 11.12.2003, službukonajúca sestra žalovanej jej podala liek Almiral (píchla jej injekciu proti bolesti do sedacieho svalu). Následkom podania lieku bolo poškodenie zdravia, ktoré si vyžiadalo jej hospitalizáciu a opakované operácie. Následky poškodenia zdravia pretrvávajú u nej dodnes. Právna predchodkyňa žalovanej v spore nepoprela, že jej vznikla škoda v súvislosti s podaním lieku Almiral injekčným spôsobom. Zodpovednosť za vznik škody však odmietla s poukazom, že u nej došlo k nepredvídateľnej regionálnej toxickej reakcii na podaný liek, resp. že škoda, ktorá jej vznikla, nebola spôsobená okolnosťami, ktoré mali pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré boli použité pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti zo strany právnej predchodkyne žalovanej. Má za to, že zodpovednosť právnej predchodkyne žalovanej za škodu podľa ust. § 421a Občianskeho zákonníka je objektívna, pričom ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť, kde zákon nepripúšťa žiaden liberačný dôvod. Vyplýva to z druhej vety odseku 1 uvedeného ustanovenia, podľa ktorej tejto zodpovednosti sa zodpovednostný subjekt nemôže zbaviť. Subjektom zodpovednosti podľa ust. §421a Občianskeho zákonníka je každý, kto plní určitý záväzok, pri plnení ktorého boli použité určité prístroje alebo iné veci v tomto prípade podanie lieku Almiral injekčným spôsobom, pokiaľ škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa použili. Z hľadiska vzniku tejto absolútnej objektívnej zodpovednosti sa vyžaduje, aby existovala príčinná súvislosť medzi použitím určitých prístrojov alebo iných vecí pri plnení záväzku, najmä medzi okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe

prístroja alebo inej veci, ktoré boli použité pri plnení záväzku, a škodou, ktorá bola týmito okolnosťami spôsobená. V ustanovení odseku 2 je výslovne upravené, konkrétne na ktoré služby treba odsek 1 aplikovať. Ide o zdravotnícke, sociálne, veterinárne a iné biologické služby, pri poskytovaní ktorých sa často používajú rôzne prístroje a veci. Zodpovednostný subjekt, právna predchodkyňa žalovanej, v tomto prípade zodpovedá za škodu podľa ust. § 421a Občianskeho zákonníka, nakoľko injekčné podanie lieku vyvolalo účinok, ku ktorému všeobecne nedochádza (podľa tvrdenia právnej predchodkyne žalovanej „nepredvídateľná regionálna toxická reakcia. Znaleckým posudkom č. 1/2010, zo dňa 18.02.2010, ktorý vypracoval MUDr. V., znalec v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvia Chirurgia a Traumatológia bolo ustálené, že medzi podaním lieku Almiraal a poškodením jej zdravia je príčinná súvislosť. Taktiež bolo predmetným znaleckým posudkom ustálené, že u nej nastala reakcia, aká je popisovaná medzi nežiaducimi účinkami lieku Almiraal. Rovnaké závery vyplynuli aj zo Znaleckého posudku č. 8/2011, zo dňa 21.08.2011, ktorý vypracoval MUDr. A., znalec v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvia Chirurgia a Traumatológia. Podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia upravuje s účinnosťou od 01.08.2004 zákon č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov. Podľa ust. § 11 ods. 1 citovaného zákona sa na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmito dňom, vzťahujú doterajšie predpisy. Zákon č. 437/2004 Z.z. ustanovením § 12 zrušil vyhlášku Ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov. Výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa podľa § 7 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. určuje sumou 60 Sk za jeden bod. Znaleckým posudkom č. 140/2016, zo dňa 10.06.2016, ktorý vypracovala forensic.sk Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o., znalecká organizácia v odbore Zdravotníctvo a farmácia, so sídlom Boženy Nemcovej 8, 811 04 Bratislava, bolo hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vypracované, vzhľadom na dátum poškodenia zdravia 11.12.2003 a dátum ustálenia zdravotného stavu bolestné bolo možné komplexne zhodnotiť prvýkrát dňa 13.09.2004, stav bol k hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia ustálený k mesiacu október 2005 podľa vyhl. č. 32/1965 Zb. a aj podľa zák. č. 437/2004 Z.z. Návrh hodnotenia bolestného za poškodenie zdravia zo dňa 11.12.2003, spracovaný podľa vyhl. č. 32/1965 Zb., je v celkovom počte bodov 188,75. Návrh hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré je v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia zo dňa 11.12.2003, spracovaný podľa vyhl. č. 32/1965 Zb., je v celkovom počte bodov 275. Návrh bodového bolestného za poškodenie zdravia zo dňa 11.12.2003, spracovaný a vydaný podľa zák. č. 437/2004 Z.z., je v celkovom počte bodov 185. Návrh bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré je v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia zo dňa 11.12.2003, spracovaný a vydaný podľa zák. č. 437/2004 Z.z., je v celkovom počte bodov 700. Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie v zmysle ust. § 7 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb. presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk. V prípadoch hodných osobitného zreteľa však môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v § 7 ods. 1 a 2 (§ 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.). Právna úprava vzťahujúca sa na posudzovaný prípad, vyhl. č. 32/1965 Zb. zdôrazňuje, že pôrazový následok pri sťažení spoločenského uplatnenia sa má pomenovať aj s ohľadom na "spoločenské potreby" poškodeného a aj s prihliadnutím na jeho "spoločenské úlohy". Právna úprava týmito predpokladmi výslovne rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebavzdelávania; ďalej sa prihliada aj na to, či ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára. V zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 cit. vyhl. má na tieto okolnosti prihliadať aj súd pri mimoriadnom zvyšovaní základného ohodnotenia. Výpočet hľadísk pri určení odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je pritom len demonštratívny, a preto nie je vylúčené prihliadať aj k iným hľadiskám. Súd pre poskytnutie primeraného odškodnenia vychádza zásadne z porovnávaní aktivít a spôsobu života poškodeného pred poškodením zdravia a stavom, ktorý u neho nastal v dôsledku poškodenia, resp. z toho, aká je súčasná kvalita života v porovnaní so životom, ktorý poškodený viedol pred poškodením zdravia. Vykonaným dokazovaním výsluchom resp. čestnými prehláseniami svedkov Ing. V., MUDr. V. Mgr. V., Ing. Q., I. a dnes aj MUDr. I. sa preukázalo, aké mala predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody, a aké predpoklady má po poškodení zdravia. Z porovnania týchto predpokladov je možné vyvodiť záver, že možnosti uplatnenia

sa v jej živote a v spoločnosti boli v značnej miere poškodením jej zdravia zúžené, taktiež došlo k obmedzeniu jej účasti na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, k sťaženiu a aj znemožneniu výkonu povolania, ako aj možnosti ďalšieho sebazvedelávania. K otázke dôvodnosti výšky žalobou uplatneného nároku na náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a k otázke pomeru úspechu vo veci vo vzťahu k náhrade trov konania sa podľa nej žiada uviesť, že pri uplatnení nároku na zvýšenie náhrady podľa ust. § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. musela v žalobe návrhu uviesť požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu. Bude preto spravodlivé, aby až súdom priznaná výška plnenia nie ňou v žalobe uplatnená bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, lebo až vtedy bude známa hodnota sporu. Navyiac ak v takejto veci má rozhodnutie súdu povahu konštitutívneho rozhodnutia a ona ako poškodená na zdraví nemala inú možnosť, len domáhať sa priznania náhrady a jej zvýšenia podaním žaloby na súd.

32. Podľa ust. § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

33. Podľa ust. § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

34. Podľa ust. § 470 ods. 3 Civilného sporového poriadku na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

35. Podľa ust. § 470 ods. 4 Civilného sporového poriadku konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

36. Podľa Článku 8 Základných princípov Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi a to v súlade princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

37. Podľa ust. § 421a ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá aj za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa pri plnení záväzku použili. Tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť.

38. Podľa ust. § 421a ods. 2 Občianskeho zákonníka zodpovednosť podľa odseku 1 sa vzťahuje aj na poskytovanie zdravotníckych, sociálnych, veterinárnych a iných biologických služieb.

39. Podľa ust. § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

40. Podľa ust. § 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia platnej a účinnej do 31.7.2004 bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví sa odškodňujú jednorazove.

41. Podľa ust. § 2 ods. 1 citovanej vyhlášky odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadzieb ustanovených v prílohe tejto vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia.

42. Podľa prílohy vyhlášky za bolesti podľa § 2 ods. 1 vyhlášky sa považuje i sťaženie zdravotnej pohody, ako sú závažné psychické zmeny, poruchy nervového ústrojenstva, stavy únavy, závraty alebo iné fyzické útrapy a strasti z obmedzenia pohybu alebo bezvládnosti.

43. Podľa ust. § 4 ods. 1 citovanej vyhlášky sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

44. Podľa ust. § 5 ods. 2 citovanej vyhlášky ak spoločenské uplatnenie občana bolo už obmedzené predchádzajúcimi zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa iba následky, ktoré vznikli v dôsledku posudzovaného poškodenia na zdraví, prípadne viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak bol poškodený pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia už odškodnený a ak sa odškodňuje nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa nepredpokladalo pri pôvodnom hodnotení, odpočíta sa mu zo sumy, ktorá by zodpovedala jeho terajšiemu stavu (§ 6 ods. 2), suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná.

45. Podľa ust. § 6 ods. 1, 2 citovanej vyhlášky pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotený v lekárskom posudku. Suma zodpovedajúca základnému počtu bodov zistenému lekárom sa primerane zvýši až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, mal pre uplatnenie v živote a v spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené. Týmto predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebazvedávania; pritom sa prihliada na to, či ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára podľa § 10.

46. Podľa ust. § 7 ods. 1, 2, 3 citovanej vyhlášky výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60 Sk za jeden bod. Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

47. Zákon č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov účinný odo dňa 1.8.2014 upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia, ako aj zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (ust. § 1 citovaného zákona).

48. Podľa ust. § 11 ods. 1 citovaného zákona na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

49. Podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu zdravia.

50. Podľa ust. § 1 zákona č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení účinnom do 30. 04. 2004 tento zákon upravuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti, jej organizáciu, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zabezpečovaní tejto starostlivosti.

51. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 277/1994 Z.z. zdravotná starostlivosť je starostlivosť o ochranu, zachovanie a navrátenie zdravia fyzickej osoby, ktorú poskytuje zdravotnícky pracovník; poskytuje sa v zdraví, v chorobe, v tehotenstve, pri pôrode a šestonedelí. Zdravotná starostlivosť zahŕňa prevenciu, diagnostiku a liečbu vrátane rehabilitácie, ošetrovateľskú starostlivosť a pôrodnú asistenciu, záchrannú zdravotnú službu a osobitnú zdravotnú starostlivosť; poskytuje sa formou ambulantnej zdravotnej starostlivosti a formou ústavnej zdravotnej starostlivosti.

52. Podľa ust. § 4 zákona č. 277/1994 Z.z. každý má právo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti vrátane liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na osobitné medicínske účely. Zdravotnú starostlivosť poskytujú zdravotnícke zariadenia v súlade so súčasnými dostupnými poznatkami lekárskej vedy a inými biomedicínskymi vedami.

53. Podľa ust. § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 277/1994 Z.z. osoba, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, má právo na starostlivosť podľa druhu a stupňa zdravotného postihnutia.

54. Podľa ust. § 6 ods. 2 zákona č. 277/1994 Z.z. pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti má osoba voči zdravotníckym pracovníkom a iným odborným pracovníkom v zdravotníctve právo na

- a) rešpektovanie svojej telesnej a psychickej integrity,
- b) náležité poučenie najmä o povahe ochorenia, potrebných zdravotných výkonoch, o možnosti rizika a zdravotnej prognóze,
- c) odmietnutie podrobiť sa zdravotnej starostlivosti s výnimkou prípadov, keď podľa tohto zákona možno poskytnúť zdravotnú starostlivosť bez súhlasu pacienta alebo jeho zákonného zástupcu,
- d) rozhodnutie o svojej účasti na výučbe a overovaní nových medicínskych poznatkov a metód,
- e) zachovanie mlčanlivosti o všetkých údajoch týkajúcich sa jej zdravotného stavu, o skutočnostiach súvisiacich s jej zdravotným stavom, ak v prípadoch ustanovených zákonom nie je zdravotnícky pracovník alebo iný odborný pracovník zbavený tejto mlčanlivosti,
- f) zmiernenie utrpenia v súlade so súčasným stavom lekárskeho a biomedicínskych vied, na humánnu starostlivosť a na etický a dôstojný prístup zdravotníckych pracovníkov, ako aj iných odborných pracovníkov v zdravotníctve.

55. Podľa ust. § 13 ods. 1 zákona č. 277/1994 liečebné a vyšetrovacie úkony sa vykonávajú so súhlasom pacienta.

56. Podľa ust. § 26 ods. 1 písm. a) zákona č. 277/1994 Z.z. zdravotnícke zariadenie je povinné poskytovať zdravotnú starostlivosť podľa ustanovení tohto zákona.

57. Podľa ust. § 55 ods. 1 zákona č. 277/1994 Z.z. poslaním zdravotníckeho pracovníka je vykonávať zdravotnícke povolanie svedomito, statočne, s hlbokým ľudským vzťahom k človeku, v súlade s právnymi predpismi, s dostupnými poznatkami v oblasti lekárskej vedy a biomedicínskych vied a s prihliadnutím na technické a vecné vybavenie zdravotníckeho zariadenia, v ktorom poskytuje zdravotnú starostlivosť.

58. Podľa Charty práv pacienta v Slovenskej republike každý má mať právo na prístup k takému štandardu zdravotnej starostlivosti, ktorý je v súlade s právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike a so súčasným stavom lekárskej vedy. Právo na zodpovedajúcu kvalitu zdravotnej starostlivosti znamená, že práca zdravotníckych pracovníkov musí byť na vysokej profesionálnej úrovni.

59. Podľa Čl. 1 Charty každý má právo, aby sa jeho základné ľudské práva a slobody pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti rešpektovali.

60. Podľa Čl. 3 bod 1. Charty pacient má právo byť jemu zrozumiteľným spôsobom informovaný o svojom zdravotnom stave, vrátane povahy ochorenia a potrebných zdravotných výkonoch, na požiadanie aj písomnou formou.

61. Podľa Čl. 4 body 1., 2., 3. a 4. Charty informovaný súhlas pacienta je podmienkou každého vyšetrovacieho a liečebného výkonu. Pacient má právo odmietnuť alebo prerušiť zdravotný výkon s výnimkou prípadov ustanovených platnými predpismi. Ak sa súhlas pacienta nedá získať a zdravotný výkon je nevyhnutný a neodkladný, možno tento výkon urobiť aj bez súhlasu.

62. Podľa Čl. 7 bod 2. Charty po prijatí do zdravotníckeho zariadenia sa vyšetrenie, liečba a prípadný pobyt pacienta v zdravotníckom zariadení uskutočňujú v súlade so zásadami práva na ľudskú dôstojnosť a na zachovanie intimity pacienta. Zdravotné výkony sa zo strany zdravotníckych pracovníkov poskytujú v súlade so zásadami etického a dôstojného prístupu.

63. V prvom rade bolo potrebné ustáliť, či žalobkyňou označená právna predchodkyňa žalovanej nesie podľa príslušných ustanovení (§ 421a Občianskeho zákonníka) zodpovednosť za škodu spôsobenú na zdraví žalobkyne resp. či sú u nej naplnené všetky zákonné predpoklady pre vznik takejto zodpovednosti.

64. Zodpovednosť za škodu podľa ust. § 421a je podobne ako zodpovednosť za škodu podľa § 421 objektívna. Na rozdiel od ust. § 421 v prípade zodpovednosti za škodu podľa § 421a ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť, to znamená, že zákon nepripúšťa žiaden liberačný dôvod. Vyplýva to z druhej vety odseku 1, podľa ktorej tejto zodpovednosti sa zodpovednostný subjekt nemôže zbaviť.

65. Subjektom zodpovednosti podľa tohto ustanovenia je každý, kto plní určitý záväzok, pri plnení ktorého boli použité určité prístroje alebo iné veci, pokiaľ škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa použili. Keďže zákon hovorí o každom, treba toto ustanovenie aplikovať tak na fyzické osoby, ako aj na právnické osoby, ktoré pri plnení záväzku používajú prístroje alebo veci. Z hľadiska vzniku tejto absolútnej objektívnej zodpovednosti sa vyžaduje, aby existovala príčinná súvislosť medzi použitím určitých prístrojov alebo iných vecí pri plnení záväzku, najmä medzi okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré boli použité pri plnení záväzku, a škodou, ktorá bola týmito okolnosťami spôsobená. V ustanovení odseku 2 sa výslovne upravuje, konkrétne na ktoré služby treba odsek 1 aplikovať. Ide o zdravotnícke, sociálne, veterinárne a iné biologické služby, pri poskytovaní ktorých sa často používajú rôzne prístroje a veci.

66. Predpokladom nároku žalobkyne je zistenie, že sa u žalobkyne vyvinula nekróza kože a podkožia I. gluteálnej oblasti v príčinnej súvislosti s aplikáciou lieku Almiral v zdravotníckom zariadení právnej predchodkyne žalovanej. O objektívnu zodpovednosť zdravotníckeho zariadenia (právnej predchodkyne žalovanej) ide vtedy, ak k ochoreniu žalobkyne došlo v dôsledku aplikácie Almiralu injekčným spôsobom pri lekárskom zákroku (v danom prípade nie je dôležité, či zákrok bol urobený v tom čase lege artis, ale to či v dôsledku tohto zákroku došlo k poškodeniu zdravia žalobkyne).

67. Súd pri preukazovaní príčinnej súvislosti medzi ochorením žalobkyne a použitím prístroja právnej predchodkyne žalovanej (aplikácia injekcie Almiral) vychádzal z výsledkov znaleckého dokazovania, z ktorých je zrejmé, že medzi podaním lieku Almiral a poškodením zdravia žalobkyne je príčinná súvislosť (čl. 142, čl. 205 spisu).

68. V danom prípade sa právna predchodkyňa žalovanej v spore bránila tým, že žalobkyňa nedala svoj súhlas na liečbu liekom Hydrocortison 100mg, a sama tak svojim konaním prispela k negatívnym následkom, ktoré sa pravdepodobne prejavili po aplikácii druhej injekcie Almiralu. Žalobkyňa naopak v spore dôvodila tým, že nebola poučená o tom, aké lieky bude počas hospitalizácie užívať, a tiež nebola poučená o ich prípadných nežiaducich účinkoch. Túto skutočnosť potvrdila aj svedkyňa MUDr. Z., ošetrojúca lekárka žalobkyne, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že nepovažovala za nevyhnutné poučiť žalobkyňu o možných negatívnych reakciách pri aplikácii lieku Almiral, keďže to odporučil neurológ žalobkyne. Svedok MUDr. Z., lekár interného oddelenia právnej predchodkyne žalovanej, sa nepamätal, že by poskytol žalobkyni poučenie o postupe liečby, potom čo sa u nej prejavila reakcia na podaný liek Almiral. Uviedol tiež, že vôbec nebol informovaný o skutočnosti, že by ním naordinovaná antialergická liečba nebola vôbec realizovaná.

69. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že k nežiaducej reakcii u žalobkyne došlo dňa 11.12.2003 pri podaní v poradí druhej injekcie Almiral pred rannou vizitou, pričom žalobkyni bola pri zaznamenaní reakcie po podaní lieku ordinovaná liečba Dithiadenom a lokálne Burrowovou masťou a studenými obkladmi na postihnuté miesto. Až následne pri večernej vizite z dôvodu zväčšenia lokálneho rozsahu reakcie na podaný liek Almiral, bol žalobkyni ordinovaný Hydrocortison 100 mg. intravenózne, ktorú mala podľa tvrdení právnej predchodkyne žalovanej žalobkyňa odmietnuť. Aj v tomto prípade žalobkyňa poukázala na to, že nebola vôbec informovaná, aký liek jej idú aplikovať a uviedla, že „sestrička mi len oznámila, že mi pichnú injekciu“. Ani v znaleckých posudkoch v nálezovej časti týkajúcich sa výpisov zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne sa nenachádza zmienka o tom, že by zdravotnícky personál právnej predchodkyne žalovanej predpísaným spôsobom poučil žalobkyňu o možných nežiaducich účinkoch aplikovaných liekov, resp. že by bola poučená o tom, že na zmiernenie príznakov jej bude podaný Hydrocortison 100 mg. Takýto dôkaz neprodukovala v spore ani právna predchodkyňa žalovanej. Ak podľa Čl. 4 body 1., 2., 3. a 4. Charty práv pacienta v Slovenskej republike informovaný súhlas pacienta je podmienkou každého vyšetrovacieho a liečebného výkonu, tak v tomto prípade možno konštatovať,

že došlo k porušeniu práv žalobkyne byť zrozumiteľným spôsobom informovaná o svojom zdravotnom stave a potrebných zdravotných výkonoch.

70. Súd tiež poznamenáva, že na založenie zodpovednosti právnej predchodkyne žalovanej v súlade s ust. § 421a Občianskeho zákonníka a pre záver, či má škoda pôvod v povahe použitého prístroja či veci, nie je významné, či ide o dôsledky rizika, ktoré je s použitím takéhoto prístroja, či veci spojené. Nie je rozhodujúce, či škodlivé účinky (nežiaduce účinky) ich použitia sú známe alebo či ku škode dochádza len výnimočne. Pri osobitnom druhu zodpovednosti za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, ktoré sa pri plnení záväzku použili, nie sú možné liberačné dôvody, preto sa súd postupom právnej predchodkyne žalovanej pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti ani nemá zaoberať, aj keď zo znaleckých posudkov vyplynulo, že poskytnutie zdravotnej starostlivosti zo strany právnej predchodkyne žalovanej bolo v súlade s poznatkami lekárskej vedy v čase poskytnutia zdravotnej starostlivosti, a že táto bola poskytnutá lege artis.

71. Na tomto mieste súd prvej inštancie poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 27.2.2019 (odsek 33. a 34. predmetného uznesenia), v ktorom odvolací súd skonštatoval, že „súd prvej inštancie správne poukázal na absolútnu objektívnu zodpovednosť žalovanej (kde zákon nepripúšťa žiaden liberačný dôvod), pričom vychádzal zo správnej úvahy, že predpokladom nároku žalobkyne je zistenie, že sa u žalobkyne vyvinula nekróza kože a podkožia v príčinnej súvislosti s aplikáciou lieku Almiraal v zdravotníckom zariadení žalovanej s tým, že nie je dôležité, či zákrok bol urobený v tom čase lege artis, ale to, či v dôsledku tohto zákroku došlo k poškodeniu zdravia žalobkyne. Pri preukazovaní príčinnej súvislosti medzi ochorením žalobkyne a použitím prístroja žalovanej (aplikácie injekcie Almiraal) súd správne vychádzal z výsledkov znaleckého dokazovania a dospel k správneému záveru, že medzi podaním lieku Almiraal a poškodením zdravia žalobkyne je príčinná súvislosť, s ktorým záverom sa odvolací súd stotožňuje. V tejto súvislosti sa odvolací súd stotožňuje aj s úvahami súdu, ktorými sa vysporiadal s námietkou žalovanej (ktorú opakovane uvádzala aj v odvolaní) o tom, že k nežiaducim účinkom lieku Almiraal malo dôjsť aj pričinením žalobkyne, keď súd prvej inštancie správne poukázal na to, že personál žalovanej predpísaným spôsobom nepoučil žalobkyňu o možných nežiaducich účinkoch aplikovaných liekov a o ďalších skutočnostiach tak, ako je to uvedené v odseku 69 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.“

72. Pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia (ust. § 444 Občianskeho zákonníka). Občiansky zákonník právne nevymedzuje pojem bolestné, ani pojem sťaženie spoločenského uplatnenia a ani to, v akom rozsahu sa náhrada za tieto ujmy na zdraví odškodňuje. Tieto otázky sa posudzujú z lekárskeho hľadiska a do 31.7.2004 boli upravené vyhláškou č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorú treba v celom rozsahu na daný prípad aplikovať (ust. § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia).

73. Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si postihnutý mohol obstaráť náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a obmedzovania v živote.

74. Vyhláška č. 32/1965 Zb. zvlášť upravuje podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť, a zvlášť podmienky pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Rovnako osobitne stanovuje zásady pre hodnotenie oboch druhov odškodnenia. Priznanie nároku na náhradu za bolesť nie je podmienené priznaním nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a naopak. Ak bola poškodenému poskytnutá ako odškodnenie peňažná suma z dôvodu bolestného, pričom dodatočne budú splnené - vzhľadom na zhoršenie zdravotného stavu - aj podmienky pre priznanie nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (alebo naopak), nie je vylúčené priznanie tohto ďalšieho nároku. Odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením, odstraňovaním jeho následkov a sťažením zdravotnej pohody.

75. Odškodnenie za bolesť patrí za vytrpenú bolesť, nie za bolesť budúcu (následnú), ktorá sa odškodňuje v rámci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje vtedy, ak má škoda, resp. ujma na zdraví preukázateľne trvalé a výraznejšie nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných

a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Inak vyjadrené, sťažením spoločenského uplatnenia treba rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom, športovom živote, jednak sťaženie či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu budúceho životného partnera, resp. možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Súd musí vždy skúmať, aké predpoklady mal pre životné a spoločenské uplatnenie poškodený pred vzniknutou ujmu na zdraví.

76. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia má kompenzovať i materiálnu ujmu spočívajúcu v zhoršení postavenia poškodeného v spoločnosti. Má kompenzovať to, že vplyvom zdravotných obmedzení sa zhoršujú možnosti poškodeného uplatniť sa v rôznych oblastiach života a takto prichádza o určitú kvalitu života ako takú.

77. Za prípad hodný mimoriadneho zreteľa (ust. § 7 ods. 3 vyhlášky) možno považovať nezvratné a trvalé poškodenie zdravia. Medzi kritéria, ktoré treba posudzovať pri priznávaní odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia patrí: závažnosť spôsobenej škody na zdraví teda, či boli poškodené životne dôležité orgány; možnosť vyliečenia alebo eliminácie spôsobenej škody tzn. či v dôsledku poškodenia je poškodený obmedzený vo svojom spôsobe života a či je nútený k pravidelným kontrolám u lekárov, ďalším operačným zákrokom, či sa v dôsledku poškodenia zdravia stal aspoň do určitej miery závislý na prístrojovom vybavení; prípadne aj miera zavinenia škodcu. Ustanovením § 7 ods. 3 citovanej vyhlášky je súdom daná možnosť vlastného uváženia (s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu) či a nakoľko dochádza v dôsledku úrazu a poškodenia zdravia poškodeného k obmedzeniu alebo úplnej strate jeho možností uplatniť sa v reálnom živote a v spoločnosti v porovnaní so stavom, ktorý tu na strane poškodeného bol pred úrazom. Toto ustanovenie ponecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade posúdil, aké zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je v konkrétnej posudzovanej veci primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Prípadné odporúčenie znaleckého ústavu na rozsah zvýšenia náhrady vychádza predovšetkým z lekárskeho posúdenia a samé o sebe nie je pre súd záväzný, ktorý je viazaný inými a komplexnejšími hľadiskami, medzi ktoré patrí možnosť uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom, možnosť voľby povolania a ďalšieho sebavzdelávania.

78. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázané nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Tak ako sú osobitne stanovené zásady pre vyhodnocovanie oboch druhov odškodnenia, tak aj zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov treba posudzovať osobitne, lebo existencia dôvodov pre zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia neznamená zároveň aj existenciu dôvodov pre zvýšenie odškodnenia za bolesť a naopak. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí za poškodenia prechodného charakteru, za ktoré sa považuje aj nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa lekárskej vedy počítať v čase kratšom ako rok, za menšie jazvy, drobné kozmetické vady a chorobné zmeny ľahšieho charakteru, ktoré nemôžu viesť k výraznejšiemu obmedzeniu spoločenského uplatnenia poškodeného.

79. Žalobkyňa žalobou v spojení s podaním zo dňa 16.1.2007 žiadala súd, aby zaviazal právnu predchodkyňu žalovanej k povinnosti zaplatiť jej náhradu za bolestné vo výške 400.000,- Sk (13.277,57 Eur) a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 1.600.000,- Sk (53.110,27 Eur), v prípade bolestného požaduje 39,26 násobné zvýšenie náhrady bolestného a titulom sťaženia spoločenského uplatnenia požaduje 118,52 násobné zvýšenie.

80. Vzhľadom na vyššie uvedené súd sa zameril pri dokazovaní na posúdenie poškodenia zdravia žalobkyne (vytrpené bolesti) a vplyv tohto ochorenia pre ďalšie jej uplatnenie v rodinnom, pracovnom, kultúrnom a spoločenskom živote, za účelom zistenia, či sa v danom prípade jedná o prípad hodný osobitného zreteľa.

81. Súd sa čiastočne stotožňuje s tvrdením právnej predchodkyne žalovanej, že žalobkyňa nediferencuje medzi dôvodmi a okolnosťami pre priznanie základného odškodnenia bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a dôvodmi pre mimoriadne zvýšenie a tiež dôvodmi na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Prícom každý nárok má iné dôvody a okolnosti.

82. K súbehu nárokov podľa ust. § 13 ods. 2 a § 444 Občianskeho zákonníka súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. mája 2014 sp.zn. 7 Cdo/65/2013, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod R 1/2015 podľa ktorého, ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení Zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného.

83. Z koncepcie právnej úpravy, ktorá rozlišuje medzi inštitútom ochrany osobnosti a náhrady škody vyplýva, že nároky majúce základ v týchto inštitútoch sú samostatné a vzájomne nezávislé a každý z týchto inštitútov poskytuje ochranu iným zložkách v rámci duševnej integrity poškodeného. Právo na ochranu osobnosti primárne poskytuje ochranu pred zásahmi do psychicko - morálnej integrity jednotlivca, pričom právo na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia prevažne ochranu pri zásahoch do fyzickej integrity jednotlivca. Nie je možné vylúčiť, že jedným konaním, budú súčasne naplnené predpoklady zodpovednosti za zásah do osobnostných práv ako aj podmienky na náhradu škody.

84. Žalobkyňa vo svojich výpovediach uvádzala, že po aplikácii lieku Almiral injekčnou formou došlo nielen k zhoršeniu jej zdravotného stavu, ale k vážnym zásahom do jej osobného, rodinného a pracovného života. Počas vianočných sviatkov roku 2003 bola vyradená z vykonávania domácich prác, t.j. nebola schopná nakupovať, variť a napokon ani v pohode so svojimi najbližšími stráviť sviatočnú atmosféru. Poškodenie zdravia zasiahlo aj do jej profesijného života, nakoľko mala v úmysle zmeniť zamestnanie od 1.1.2004, ktoré napokon zmenila až od 1.3.2004. Súčasne mala problémy s vykonaním skúšok na Právnickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, ktoré absolvovala dodatočne v náhradných termínoch. Viac ako pol roka od zákroku nemohla vykonávať domáce práce, nakoľko sa nedokázala predkloniť. Ani v súčasnosti nemôže realizovať napr. väčší nákup z dôvodu bolesti pri chôdzi a pri menšej záťaži. Jej zdravotný stav vyústil aj do psychických problémov, bola častejšie depresívna, mala strach z nekrózy, bála sa smrti. Z uvedeného dôvodu navštevovala aj psychiatrickú ambulanciu. Prestala chodiť do spoločnosti, prestávala sa stretávať s ľuďmi, keďže sedací sval má zdeformovaný, nechodí na dovolenky, k vode, pretože sa hanbí obliecť do plaviek. Z dôvodu deformácie tiež prispôsobila svoj šatník, ak predtým nosila krátke sukne, dnes sa zakrýva dlhými svetrami a vetrovkami. Jej zdravotné problémy spôsobili, že sa nepokúsila si doplniť právnické vzdelania pokračovaním v magisterskom štúdiu, ukončila len bakalárske štúdium. Doteraz má problémy s chôdzou, má závraty, rehabilituje. Pracovala na oddelení správy majetku na VÚC, avšak z dôvodu, že nemohla vykonávať svoju prácu v potrebnej kvalite, dala výpoveď a v roku 2005 sa zamestnala na exekútorskom úrade. Od 14.8.2008 je na invalidnom dôchodku s 50% uznaním, od septembra 2010 jej bol invalidný dôchodok zvýšený na 60%.

85. Je pochopiteľné, že žalobkyňa posudzuje svoje nároky subjektívne, je to zvlášť evidentné v takýchto súdnych sporoch o náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

86. Zákon dáva súdu možnosť vlastného uváženia (s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu) či a nakoľko dochádza v dôsledku poškodenia zdravia poškodeného k obmedzeniu alebo úplnej strate jeho možnosti uplatniť sa v reálnom živote a v spoločnosti v porovnaní so stavom, ktorý tu bol na strane poškodeného pred poškodením zdravia. Toto ustanovenie prenecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade posúdil, aké zvýšenie náhrady je v konkrétnej posudzovanej veci primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju. prípadné odporúčanie znaleckého ústavu na rozsah zvýšenia náhrady vychádza predovšetkým z lekárskeho posúdenia a samé o sebe nie je pre súd záväzný, ktorý je viazaný aj inými a komplexnejšími hľadiskami, medzi ktoré patrí možnosť uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom, možnosť voľby povolania a ďalšieho sebazvedávania.

87. Súd poukazuje na skutočnosť, že predpokladom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia je existencia takých skutočností, ktoré umožňujú vyvodiť záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným odškodnením, ktoré už samo o sebe predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie a plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh. primerané zvýšenie nad stanovenú najvyššiu výmeru odškodnenia prichádza do úvahy len výnimočne, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, kedy kultúrne, športové alebo iné zapojenia poškodeného pred úrazom bolo na vysokej úrovni a mimoriadne a v dôsledku poškodenia zdravia je veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho významnými aktivitami pred vznikom škody. Mimoriadnym zvýšením sťaženia spoločenského uplatnenia sa odškodňujú najmä prípady, keď osoba čiastočne alebo úplne sa nie je schopná o seba sa postarať, keď ostane pripútaná na invalidný vozík, alebo ostane ležiacim pacientom a pod. Sumu zodpovedajúcu základnému počtu bodov môže lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, mal pre uplatnenie v živote a v spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené.

88. Za dôkazy, ktorých označením na preukázanie svojich tvrdení plnia strany svoju dôkaznú povinnosť, môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav vecí, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických a právnických osôb, notárske alebo exekútorské zápisy a iné listiny, ohliadka a výsluch strán. Podľa vzťahu k dokazovanej skutočnosti sa rozlišujú dôkazy priame a nepriame (indície). Priamym dôkazom je ten, ktorý priamo potvrdzuje alebo vyvracia dokazovanú skutočnosť.

89. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Hodnotením dôkazov sa rozumie myšlienková činnosť súdu, ktorou je vykonaným dôkazom prisudzovaná hodnota závažnosti (dôležitosti) pre rozhodnutie, hodnota zákonnosti, hodnota pravdivosti, poprípade hodnota vierohodnosti. Pri hodnotení dôkazov z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti) súd určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či o ne môže oprieť svoje skutkové zistenia (či sú použiteľné pre zistenie skutkového stavu a v akom rozsahu, prípadne v akom smere). Výsledky hodnotenia dôkazov umožňujú súdu prijať záver o pravdivosti skutočnosti, ktorá je predmetom dokazovania, ak na ich základe možno nadobudnúť istotu (presvedčenie) o tom, že sa táto skutočnosť naozaj stala, bez toho, aby o tom mohli byť rozumné pochybnosti. Ak vytvárajú výsledky hodnotenia dôkazov podmienky iba pre úsudok, že je možné (viac či menej pravdepodobné), že sa dokazovaná skutočnosť stala, a ak teda pripúšťajú aj možnosť (väčšiu či menšiu pravdepodobnosť) toho, že sa dokazovaná skutočnosť naopak nestala, nemožno urobiť záver o pravdivosti tejto skutočnosti. V takom prípade súd rozhodne v neprospech strany, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť.

90. Dôkazné bremeno je inštitútom procesného práva, ktorý stíha tú stranu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená, bola v konaní preukázaná tak, aby ju súd mohol uznať za pravdivú.

91. Na tomto mieste súd uvádza, že nie všetky zásahy do osobného, spoločenského života a pracovného uplatnenia, resp. obmedzenia uvádzané žalobkyňou, by odôvodňovali priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne.

92. Čo sa týka bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyňa predložila súdu ako prílohu žaloby Posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 19.9.2005, vypracovaný MUDr. Q., lekárom Kliniky úrazovej chirurgie Fakultnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach a MUDr. Y. zástupcom prednostu kliniky. V uvedenom posudku bolo žalobkyňi priznaných spolu 96,25 bodu titulom bolestného a 225 bodov titulom sťaženia spoločenského uplatnenia nasledovne:

bolestné

položka 239 - operácia dňa 9.1.2004 - 35 bodov, zvýšených o 1 t.j. 17,5 bodu

položka 239 - operácia dňa 14.1.2004 - 26,25 bodov, zvýšených o 1 t.j. 17,5 bodu

sťaženie spoločenského uplatnenia

položka 254 - ťažkosti po ťažkom zranení - 150 bodov
položka 431e - koloidná jazva v ľavej sedacej oblasti - 1 50 bodov
položka 426a - poúrazová atrofia svalstva - 1 25 bodov.

V spore súdom ustanovení znalci MUDr. V. v znaleckom posudku č.1/2010 a MUDr. A. v kontrolnom znaleckom posudku č.8/2011 zhodne dospeli k celkovej hodnote odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia celkovo 175 bodov nasledovne:

sťaženie spoločenského uplatnenia

položka 254 - ťažkosti po ťažkom zranení - 150 bodov
položka 426a - poúrazová atrofia svalstva - 1 25 bodov.

MUDr. V. v znaleckom posudku č.1/2010 však dospel k celkovej hodnote odškodnenia za bolestné 91,875 bodov a to nasledovne:

položka 239 - operácia dňa 9.1.2004 - 35 bodov, zvýšených o 1 t.j. 17,5 bodu
položka 239 - operácia dňa 14.1.2004 - 26,25 bodov, zvýšených o 13,125 bodu.

MUDr. A. v kontrolnom znaleckom posudku č.8/2011 dospel k celkovej hodnote odškodnenia za bolestné 114,76 bodov nasledovne:

položka 238 incízia sedacej časti - 15 bodov, zvýšených o 7,5 bodu
položka 239 - operácia dňa 9.1.2004 - 35 bodov, zvýšených o 1 t.j. 17,5 bodu
položka 239 - operácia dňa 14.1.2004 - 26,25 bodov, zvýšených o 13,125 bodu.

Podľa znaleckého posudku znaleckej organizácie forensic.sk návrh hodnotenia bolestného za poškodenie zdravia spracovaný podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. je 188,75 bodov (bodové hodnotenie navýšené aj o položku 243 c - nekroza kože a podkožia ľavej gluteálnej oblasti o 110 bodov), položka 239 rozsiahlejšia incízia 26,25 bodov a položka 239 rozsiahlejšia incízia 52,5 bodov a v prípade návrhu hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, spracovaného podľa vyhlášky č.32/1965 Zb. dospeli k celkovej hodnote 275 bodov (navýšenie o položku 252 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy 50 bodov, položka č. 431c - keloidné jazvy po poraneniach, popáleninách alebo po operačných zákrokoch podľa lokalizácie u ženy v rozsahu 30 cm² až 250 cm² povrchu tela - 50 bodov), položka č. 254 ťažkosti po ťažkých zraneniach 150 bodov a položka č. 426a poúrazová atrofia 25 bodov.

93. Vzhľadom na rozdielne položky uvádzané znalcami v prípade bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v znaleckých posudkoch súd vo svojom rozhodnutí nevychádzal len z ich porovnania, ale hodnotil ich v spojení s predloženými lekárskymi správami a priloženou fotodokumentáciou nachádzajúcou sa v spise a výpoveďami svedkov.

94. Všetky znalecké posudky v prípade hodnotenia bolestného uvádzali položku 239 prvotné operačné ošetrenie rany, položku 239 druhotné operačné ošetrenia rany. V tomto prípade však súd zohľadnil aj položku 243c, ktorú uvádzala znalecká organizácia forensic.sk za diagnózu nekroza kože a podkožia ľavej gluteálnej oblasti (11 - 90 cm²) - 110 bodov, ktorá vyplýva z lekárskych správ predložených žalobkyňou, výpovede svedkyne MUDr. D. ošetrujúcej lekárky žalobkyne, ktorá vo svojej výpovedi dňa 9.10.2017 uviedla, že v čase po podaní injekcie Almiraľ zamestnankyňou právnej predchodkyne žalovanej, videla obrovskú nekrozu, ktorá bola povlečená zápalom, ktorú možno badať v prípade dekubitov u starších ľudí, ale po injekcii takýto stav ešte za 54 rokov nevidela. V jednej fáze mala dokonca obavy, či u žalobkyne nedôjde k sepe. Vznik nekrozy potvrdil aj vo svojom znaleckom posudku MUDr. V. (čl. 139 spisu) ako dôsledok Nicolau syndrómu, ktorý vznikol u žalobkyne. Na základe uvedeného súd zohľadnil aj položku 243 c - nekroza kože a podkožia ľavej gluteálnej oblasti - 110 bodov, ktorá diagnóza u žalobkyne objektívne vznikla ako následok aplikácie injekcie Almiraľ.

95. Čo sa týka hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia znalci zhodne uvádzali položku 254 ťažkosti po ťažkom zranení a položku 426a poúrazová atrofia svalstva v 1. sedacej oblasti, znalci MUDr. Q. MUDr. Y. a znalecká organizácia forensic.sk uvádzali aj položku 431c keloidná jazva v ľavej sedacej oblasti.

96. Súd sa v konaní priklonil k sadzbám bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, ktoré predložili vo svojom Posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia MUDr. Q. a MUDr. Y. s tým, že v rámci bolestného priznal už z vyššie uvedených dôvodov položku 243c nekrózu kože - 110 bodov a v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia položku 431c keloidné jazvy 50 bodov.

97. Výška náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je upravená v ust. § 7 ods.1 a ods. 2 Vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (za 1 bod 60,- Sk).

98. V danom prípade titulom bolestného priznal žalobkyňi v súlade s Posudkom MUDr. Q. a MUDr. Y. podľa položky 239 - operácia 9.1.2004 35 bodov, zvýšených o 17,5 bodov a položky 239 operácia 14.1.2004 26,25 bodov, zvýšených o 17,5 bodov a navyše položku 243c - nekróza kože 110 bodov, spolu 206,25 bodov x 60,- Sk, t.j. 12.375,- Sk (410,78 Eur). Titulom sťaženia spoločenského uplatnenia v súlade s Posudkom MUDr. Q. a MUDr. Y. podľa položky 254 - ťažkosti po ťažkom zranení 150 bodov, položka 431c - keloidná jazva 50 bodov a položka 426a poúrazová atrofia 25 bodov, spolu 225 bodov x 60,- Sk, t.j. 13.500,- Sk (448,12 Eur).

99. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd konštatuje, že v rámci liečebného procesu sa nevyskytli u žalobkyne podľa znaleckých posudkov žiadne mimoriadne okolnosti a bolesti, ktoré žalobkyňa prežívala a boli primerané k vzniknutému poškodeniu. Zhodne znalci v znaleckých posudkoch uviedli, že jazva po operácii v ľavej sedacej oblasti spolu s poklesom kože v mieste jazvy sa ďalej meniť nebude, a žalobkyňa žiadnu liečbu z toho titulu nevyžaduje. Vzhľadom na uvedené, nie sú tu zo strany súdu podmienky na mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť, tak ako to žiadala žalobkyňa žalobou.

100. Súd má tiež za to, že nárok žalobkyne na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až o 118,52 násobné zvýšenie je neopodstatnený. Nebolo preukázané, že by sa žalobkyňa pred poškodením zdravia aktívne venovala akýmkoľvek činnostiam či už športovým, spoločenským alebo iným, pričom čiastočné obmedzenie je zohľadnené v ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa sa venovala len rekreačným aktivitám, nie však aktívne a jednalo sa o bežné aktivity - výlety do prírody, posedenia s priateľmi tak, ako sú obvyklé a štandardné. Ak žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že pred zákrokom mala priateľa, pričom sa ich vzťah nevyvinul z dôvodu jej zdravotných komplikácií, tak toto tvrdenie zostalo v rovine nepodložených tvrdení. Takisto v konaní zostala sporná skutočnosť, či psychické problémy žalobkyne sú v priamej príčinnej súvislosti s jej poškodením zdravia zo dňa 11.12.2003. Žalobkyňa neprodukovala v spore jediný dôkaz o návšteve psychiatrickej ambulancie, a v rozpore so skutočnosťami uvádzanými v žalobe a svojich vyjadreniach, pri vyšetrení znalcom znaleckej organizácie forensic.sk dňa 2.5.2016 uviedla, že psychiatrickú pomoc vyhľadala prvýkrát v období rozvodu. Psychiatra vyhľadáva nepravidelne, uviedla, že to bolo v roku 2006 resp. v roku 2007, ku Dr. P. chodí od roku 2008, dlho tam nebola, bola u nej až v roku 2010, a potom možno v roku 2011, a naposledy bola v roku 2015. Súčasťou znaleckého posudku č. 1/2010 znalca MUDr. V. zo dňa 18.2.2010 sú fotokópie psychiatrického vyšetrenia žalobkyne zo dňa 5.12.2000 s následnými kontrolami. Zo záverov psychiatrického vyšetrenia zo dňa 5.12.2000 vyplýva, že žalobkyňi bola stanovená diagnóza depresívna porucha v dlhodobej záťaži. Navyiac žalobkyňa pri kontrolnom psychiatrickom vyšetrení dňa 12.12.2000 uviedla, že sa cíti subjektívne aj po nasadených liekoch zle, zle sa jej dýcha, niekedy má až strach zo smrti, nechutí jej jesť. Je úzkostná, má pocit, že sa jej niečo stane. Rovnako zostalo v konaní sporné, či neurologické problémy žalobkyne sú v príčinnej súvislosti s jej poškodením zdravia zo dňa 11.12.2003. Je zrejme, že pred touto udalosťou bola liečená pre neurologické problémy, a práve z týchto dôvodov bola odporúčaná neurológom hospitalizácia na internom oddelení právnej predchodkyne žalovanej za účelom komplexného vyšetrenia žalobkyne. V spore súdom ustanovení znalci MUDr. V., PhD. a MUDr. A. mali k dispozícii fotokópie vyšetrení na neurologickej ambulancii, pričom v znaleckom posudku neuvádzali príčinnú súvislosť neurologických problémov žalobkyne s poškodením zdravia, ktoré utrpela dňa 11.12.2003. Ak žalobkyňa uviedla v spore, že následkom poškodenia zdravia právnou predchodkyňou žalovanej, došlo u nej aj k problémom v intímnej sfére, tak súd v tejto súvislosti musí upozorniť na tú skutočnosť, že žalobkyňa pred znalcom znaleckej organizácie forensic.sk dňa 2.5.2016 uviedla, že jej intímny život absentuje úplne, nie však kvôli zdravotnému stavu, predovšetkým kvôli rozvodu. Zo znaleckého posudku znaleckej organizácie forensic.sk tiež vyplynulo, že popri invalidnom dôchodku si žalobkyňa v roku 2010 spravila živnosť a robí „developera“, ale to vtedy, ak je projekt. Má

na starosti zmluvy, mandátne zmluvy s dodávateľmi. Robí aj kontrolu faktúr. Posledné dva a pol roka tieto veci robila intenzívne, v súčasnosti to ustalo, avšak opätovne sa chystá projekt.

101. Nemožno však uprieť, že po vykonaní zákroku a následných lekárskejších postupoch sa kvalita života žalobkyne mierne zhoršila, a teda mierne sťaženie jej spoločenského života a uplatnenia v niektorých smeroch je evidentné. Nemožno tiež uprieť, že žalobkyňa nepokračovala v magisterskom štúdiu na právnickej fakulte práve zo zdravotných dôvodov. Na druhej strane je potrebné uviesť, že žalobkyňa začala štúdium na vysokej škole v akademickom roku 2003/2004 vo veku 45 rokov, a je teda v hypotetickej rovine, či by jej ukončené vysokoškolské vzdelanie zlepšilo pracovné vyhliadky na trhu práce. V dôsledku zníženej citlivosti postihnutej dolnej končatiny, jej hybnosti a poklesu sily v nej je žalobkyňa postihnutá aj vo svojom osobnom živote pri výkone niektorých domácich prác, ako to bližšie ozrejmla vo svojich výpovediach. Nezanedbateľnou je aj estetická stránka poškodenia jej zdravia. Existencia rozsiahlej jazvy jej komplikuje výber vhodného oblečenia, nakoľko si jazvu musí zakrývať, zo šatníka vyradila sukne a tiež je jej nepríjemné vyzliecť sa do plaviek, a preto na kúpalisku resp. pri jazeroch sedí na deke oblečená. Z jej výpovede taktiež vyplynulo, že ukončila pracovný pomer na Magistráte mesta Košice z dôvodu, že charakter vykonávaného zamestnania (obhliadky nehnuteľností, cestovanie) jej neumožňoval byť naďalej zamestnanou na pracovnej pozícii, ktorú v tom čase vykonávala.

102. V danom prípade súd považuje 6 násobné zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia za postačujúce a primerané všetkým okolnostiam významným pre posúdenie danej veci zohľadniac konkrétne nepriaznivé dôsledky poškodenia zdravia, ktoré sa prejavili komplikáciami vyššie uvedenými v jej osobnom a pracovnom živote. V konaní nebolo preukázané, že by tu boli výnimočné prípady hodné mimoriadneho zreteľa, umožňujúce priznať vyššie ako 6 násobné odškodnenie.

103. Vzhľadom na vyššie uvedené súd postupoval tak, že žalobkyňi priznal titulom bolestného /206,25 bodov x 60,- Sk, t.j. 12.375,- Sk/ sumu 410,78 Eur. Titulom sťaženia spoločenského uplatnenia /225 bodov x 60,- Sk, t.j. 13.500,- Sk / 448,12 Eur x 6, teda sumu 2.688,72 Eur a v prevyšujúcej časti nárok žalobkyne na náhradu škody na zdraví zamietol.

104. Žalobkyňa si v príčinnej súvislosti so vznikom škody na zdraví si uplatnila aj inú majetkovú škodu, spočívajúcu v strate na zárobku za dobu pracovnej neschopnosti vo výške 11 636,- Sk (386,25 Eur) a náklady liečenia vo výške 6.069,- Sk (201,45 Eur), náklady na poštovné - žiadosť o doklad skúšok v sume 27,- Sk (0,9 Eur). Žalobkyňa predložila špecifikáciu účelných nákladov spojených s liečením tak, že dňa 12.12 uhradila poplatok - LVN, kožné, 20,- Sk, dňa 12.12 uhradila Dithiaden, Belogent, Hirudoid vo výške 196,50 Sk, dňa 29.12 uhradila poplatok - LVN, chirurgia vo výške 20,- Sk, dňa 30.12. uhradila Augmentin, Tramal vo výške 263,- Sk, dňa 1.1. uhradila MUDr. I. sumu 20,- Sk, dňa 3.1. uhradila poplatok KÚCH vo výške 20,- Sk, dňa 5.1. uhradila Amoksiklav , Ansilan vo výške 161,- Sk, dňa 20.1. uhradila Traumeel S - na odporúčanie lekára vo výške 199,-Sk, dňa 20.1 uhradila Megacéčko - na lepšie hojenie rany vo výške 250,- Sk, dňa 20.1 uhradila nemocnici poplatok za pobyt vo výške 700,- Sk, dňa 20.1 uhradila vitamín E vo výške 120, Sk, dňa 20.1 uhradila Imunoglukán na podporu imunity vo výške 170,- Sk, dňa 6.2 uhradila Ansilan vo výške 223,- Sk, dňa 9.2. uhradila poplatok LVN kožné 20,- Sk, dňa 12.2. uhradila poplatok - LVN neurológia 20,- Sk, dňa 12.2. uhradila Dorsiflex vo výške 39,50,- Sk, dňa 25.2. uhradila Hypnogen, Ludiomil, Diazepam vo výške 185,50,- Sk, dňa 8.3. uhradila Ludiomil vo výške 117,- Sk, dňa 31.3. uhradila Ludiomil vo výške 40,- Sk, dňa 22.4. uhradila Algifen vo výške 40,- Sk, dňa 22.4. uhradila Hirudoid, Algifen vo výške 299,50 Sk, dňa 29.4 uhradila Ludiomil vo výške 191,- Sk, dňa 10.5 uhradila Voltaren vo výške 51,-Sk, dňa 20.8 uhradila Yellon vo výške 47,- Sk, dňa 25.8 uhradila MUDr. G. v súvislosti s rehabilitáciou sumu 20,-Sk, dňa 25.8. uhradila Lioton, Yellon vo výške 370,- Sk, dňa 2.9. uhradila Nemocnici Šaca za rehabilitáciu sumu 20,- Sk, dňa 7.9. uhradila Xeragel vo výške 930,50 Sk, dňa 13.9 uhradila Ibalgin, Yellon vo výške 298,- Sk, dňa 26.10 uhradila Novalgin, Fastum gel vo výške 116,50,- Sk, dňa 25.7 uhradila Fastum gel Diclofenac vo výške 300,- Sk, dňa 23.8. uhradila poplatok za bodové ohodnotenie FN LP vo výške 400,- Sk, dňa 26.9 uhradila poplatok za EMG 20,- Sk.

105. Podľa ust. § 446 Občianskeho zákonníka v znení do 31.7.2014 náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného je rozdiel medzi jeho priemerným zárobkom pred poškodením a nemocenským.

106. Pri úprave následkov škody na zdraví, ktoré viedli k práceneschopnosti poškodeného zákon vychádza z toho, že poškodenému patrí náhrada za stratu na zárobku. Do prijatia zákona č. 404/2004 Z.z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník sa touto stratou rozumel rozdiel medzi priemerným zárobkom a nemocenským.

107. Žalobkyňa uplatnila tento nárok po dobu trvania práceneschopnosti, ktorú preukázala Dokladom - Hlásením zamestnávateľovi a začiatku dočasnej pracovnej neschopnosti zo dňa 9.12.2003 a Hlásením zamestnávateľovi o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti dňom 23.12.2003 (čl. 9 spisu), Potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti č. M. ústavné liečenie so začiatkom dňa 7.1.2004 (čl. 14 spisu) a Potvrdením o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti č. M. dňa 6.2.2004 (čl. 15 spisu). Z potvrdenia zamestnávateľa žalobkyne MESTO Košice, Trieda SNP zo dňa 25.2.2005 vyplynul čistý priemerný zárobok žalobkyne vo výške 15.450,- Sk (512,85 Eur). Za mesiac 12/2003 žalobkyňa vyplatil zamestnávateľ mzdu vo výške 8.357,- Sk (277,40 Eur), pričom jej bolo vyplatené nemocenské v sume 3.255,- Sk (108,05 Eur). Rozdiel tak medzi priemerným zárobkom a nemocenským predstavoval sumu 3.838,- Sk (127,40 Eur). Za mesiac 1/2004 žalobkyňa vyplatil zamestnávateľ mzdu vo výške 7.524,- Sk (249,75 Eur), pričom jej bolo vyplatené nemocenské v sume 3.775,- Sk (125,31 Eur). Rozdiel tak medzi priemerným zárobkom a nemocenským predstavoval sumu 5.935,- Sk (197,- Eur). Za mesiac 2/2004 žalobkyňa vyplatil zamestnávateľ mzdu vo výške 12.121,- Sk (402,34 Eur), pričom jej bolo vyplatené nemocenské v sume 1.466,- Sk (48,66 Eur). Rozdiel tak medzi priemerným zárobkom a nemocenským predstavoval sumu 1.863,- Sk (61,84 Eur). Spolu tak rozdiel predstavoval sumu 11.636,- Sk (386,25 Eur).

108. Uplatnený nárok žalobkyne súd považoval za dôvodný, a preto žalobe v tejto časti súd vyhovel.

109. Podľa ust. § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

110. Náklady sa na liečenie sa hradia tomu, kto ich vynaložil (ust. § 449 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

111. Zákon uvádza, že sa nahrádzajú „účelné náklady spojené s liečením“. Vzhľadom na systém zdravotného zabezpečenia pôjde o náklady, ktoré neboli hrazené zo zdravotného poistenia poškodeného. To znamená, že predpokladom úspešného uplatnenia je preukázanie úhrady za náklady skutočne vynaložené na liečenie. Rozsah náhrady zákon nevymedzuje. Súdna prax vykladá pojem účelne vynaložené náklady extenzívnym spôsobom. Zahŕňa sem nielen výdaje vecného charakteru ako sú náklady na doplnky liečby, náklady na zdravotné a rehabilitačné pomôcky (R III/1967), ale aj náklady spojené s tým, že je nutné, vzhľadom na zdravotný stav poškodeného, zaopatriť pomoc tretej osoby, či iné náklady spojené s výkonom niektorých úkonov za účelom obnovenia alebo zlepšenia zdravotného stavu poškodeného (rehabilitácia).

112. Všetky výdavky súvisiace s liečením žalobkyňa v spore preukázala príjmovými pokladničnými dokladmi a bločkami (čl. 22 - 31 spisu), a tieto náklady vo výške 6.069,- Sk (201,45 Eur) žalobkyňa priznal ako v primeranom rozsahu účelne vynaložené. Súd žalobkyňa nepriznal výdavok na poštovné v sume 27,- Sk (0,9 Eur) za odoslanie žiadosti o odklad skúšok z dôvodu, že tieto výdavky nemajú žiadnu súvislosť s predmetom sporu.

113. Podľa ust. § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

114. Podľa ust. § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

115. Podľa ust. § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

116. Podľa ust. § 146 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. 06. 2016) aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

117. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

118. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy Civilný sporový poriadok už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (ust. § 142 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), ale len dve (ust. § 225 ods.1 a ods. 2). Na prvom mieste je zásada úspechu upravená ust. § 255 ods.1 a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

119. Podľa Čl. 4 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

120. Podľa Čl. 4 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

121. V danom prípade si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd vyhovel čiastočne žalobe žalobkyne, avšak určenie samotnej výšky plnenia nepochybne bolo závislé na úvahe súdu a tiež výsledkoch znaleckého dokazovania.

122. Spravodlivým riešením potom je, ak súd žalobkyni prizná plnú náhradu trov konania, avšak len zo sumy priznanej 3.687,19 Eur (nie zo sumy žalovanej).

123. K uvedenému súd pre úplnosť a len podporne poukazuje aj na doterajšiu rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, napr. na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/126/2015 zo dna 1.7.2015, podľa ktorého: „Nárok na celú náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva vzniká aj vtedy, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.“ Obdobne rozhodol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci 2M Cdo 5/2007 dňa 25. marca 2008.

124. Uznesením súdu zo dňa 16.3.2010 vydaným pod č.k. 34C/137/2005 - 155 bola znalcovi MUDr. V. za vypracovaný znalecký posudok zo dňa 18.2.201, ktorý je evidovaný v znaleckom denníku č.1 pod poradovým číslom 1/2010 priznaná znalecká odmena v sume 499,60 Eur, ktorá bola poskytnutá z finančných prostriedkov štátu. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.4.2010.

125. Uznesením súdu vydaným pod č.k. 34C/137/2005 - 180 dňa 3.3.2011 bolo svedkovi MUDr. Z. priznané svedočné v sume 84,20 Eur, ktoré bolo vyplatené z finančných prostriedkov štátu. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.7.2011.

126. Uznesením zo dňa 25.3.2015 vydaným pod č.k. 34C/137/2005 - 284 bola tunajším súdom znalcovi MUDr. A. za vypracovaný znalecký posudok, ktorý je evidovaný v znaleckom denníku pod poradovým číslom 8/2011 priznaná znalecká odmena v sume 538,04 Eur, ktorá bola poskytnutá z finančných prostriedkov štátu. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.5.2015.

127. V prejednávanom prípade tak vznikli štátu trovy v súvislosti s vyplatením znaleckého a svedočného v celkovej výške 1.121,84 Eur.

128. Civilný sporový poriadok rovnako vypustil úpravu trov, ktoré vznikli štátu, pričom nezohľadnil trovy vzniknuté v konaniach začatých pred jeho účinnosťou (čo je aj prípad prejednávanej veci). Povinnosťou súdu je preto vysporiadať sa s touto situáciou. Súd tak aplikujúc základné princípy Čl. 4 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku má za to, že štátu patrí náhrada trov, ktoré mu reálne vznikli (reálne ich vynaložil), v súlade s vtedy platnou procesnou normou (ust. § 148 Občianskeho súdneho poriadku), ktorá mu garantovala nárok na ich náhradu. Garanciu tohto nároku už nový procesný predpis nedáva a štát nemá priestor na uplatnenie si skôr vzniknutých trov. Súd preto dospel k záveru, že je potrebné aplikovať základný princíp uvedený v Čl. 4 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku a priznať štátu nárok na náhradu vzniknutých trov. Priznanie tohto nároku štátu si súd prvej inštancie volí ako normu, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok tak, že jej výsledkom bude rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít priznávajúcich v doterajšej súdnej praxi štátu nárok na náhradu vynaložených trov konania. Vzhľadom na absenciu úpravy trov konania štátu v procesnej norme, súd aplikoval ust. § 262 ods. 1 a § 259 Civilného sporového poriadku nakoľko štátu vznikli trovy konania v súvislosti so znaleckým dokazovaním.

129. Na náhradu trov konania, ktoré vznikli štátu vo výške Eur zaviazal súd vo výrokovej časti rozsudku žalovanú, pričom sa spravoval rovnakými zásadami a princípmi, ktoré aplikoval pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania úspešnej strane sporu - žalobkyni.

130. Podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzovníka ustanovený poplatok k návrhu.

131. Podľa ust. § 2 ods. 2 prvá veta citovaného zákona ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

132. V zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. ch) citovaného zákona platného a účinného v čase podania žaloby od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o náhrade škody vrátane škody na veciach, ktorá vznikla v súvislosti s ublížením na zdraví.

133. Podľa ust. § 18 ods. 2 citovaného zákona za úkony navrhnuté alebo za konania začaté pred 1. januárom 2006 sa vyberajú poplatky podľa doterajších predpisov, i keď sa stanú splatnými po 1. januári 2006.

134. Podľa Položky 1 písm. a) prílohy Zákona o súdnych poplatkoch účinného do 31.12.2005 - z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, z ceny (úhrady) predmetu konania je súdny poplatok 5%, najmenej 500,- Sk, najviac 200.000,- Sk.

135. Žalobkyňa bola od zaplataenia súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 2 písm. ch) zákona o súdnych poplatkoch osobne oslobodená, a preto súd zaviazal k povinnosti uhradiť súdny poplatok z podanej žaloby žalovanú vo výške 184,- Eur (5% zo sumy priznanej 3.687,20 Eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.